

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JÓZEFÓW NAD WISŁĄ NA LATA 2023-2030

Józefów nad Wisłą grudzień 2023

Spis treści

1 Wprowadzenie.....	4
2. Wykaz skrótów i pojęć.....	8
3. Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą z dokumentami strategicznymi.....	9
3.1 Dokumenty planistyczno-strategiczne na poziomie centralnym.....	9
3.1.1 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.....	9
3.1.2 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.	11
3.1.3 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK).....	11
3.1.4 Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia.....	13
3.2 Dokumenty planistyczno-strategiczne na poziomie regionalnym.....	14
3.2.1 Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.....	14
3.2.2 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego do roku 2030 (PZPWL).	16
3.3 Dokumenty planistyczne i strategiczne na poziomie lokalnym.....	17
3.3.1 Strategia Rozwoju Powiatu Opolskiego na lata 2016-2023.....	17
3.3.2 Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027.....	18
3.3.3 Strategia Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2016-2023.....	19
3.3.4 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.....	21
4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2017-2024 ...	25
5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	26
5.1 Wprowadzenie.....	26
5.2 Struktura przestrzenno-funkcjonalna.....	29
5.3 Przyczyny degradacji obszaru.....	31
5.3.1 Sfera społeczna.....	31
5.3.2 Strefa gospodarcza.....	36
5.3.3 Strefa środowiskowa.....	39
5.3.4 Strefa przestrzenno-funkcjonalna.....	41
5.3.5 Strefa techniczna.....	43
5.4 Podsumowanie diagnozy obszaru rewitalizacji.....	47
5.5 Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji.....	50
5.6 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	54
6. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	57
7. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań.....	58
8. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym.....	69

9. Mechanizmy integrowania przedsięwzięć.....	80
10. Szacunkowe ramy finansowe.....	81
11. Struktura zarządzania gminnym programem rewitalizacji	83
11.1 System realizacji GPR w gminie.	84
11.2 Komitet Rewitalizacji	87
11.3 Harmonogram działań GPR	88
12. Monitoring i ewaluacja GPR	90
12.1 Wskaźniki monitorujące	91
12.2 Ewaluacja postanowień GPR	93
13. Planowane do przyjęcia uchwały, narzędzia oraz niezbędne zmiany w uchwałach obowiązujących	94
13.1 Zmiany w polityce mieszkaniowej	94
13.2 Uchwała dotycząca funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji	94
13.3 Specjalna Strefa Rewitalizacji	94
13.4 Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	95
13.4.1 Niezbędne zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.	95
13.4.2 Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania	97
13.4.3 Miejscowy plan rewitalizacji.....	97
13.5 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na obszarze rewitalizacji.....	98
14. Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji.	99

1 Wprowadzenie

W efekcie przemian społeczno-gospodarczych na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza wywołanych transformacją ustrojową, globalizacją i wyzwaniem gospodarki wolnorynkowej ujawniło się szereg niekorzystnych zjawisk i procesów na obszarach miejskich, jak i wiejskich.

W wielu miastach i gminach doszło do degradacji tkanki infrastrukturalnej (w zakresie zużycia technicznego i zestarzenia funkcjonalnego zarówno infrastruktury, jak i zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej), erozji stosunków społecznych, niekorzystnych procesów demograficznych (migracje, depopulacja), przestrzennych (suburbanizacja), infrastrukturalnych (niesprawny transport, niska efektywność energetyczna), kulturowych (degradacja materialna obiektów dziedzictwa kulturowego, spadek uczestnictwa w kulturze) oraz środowiskowych (zanieczyszczenie środowiska). Sytuacja ta wymaga zdecydowanego i konsekwentnego przeciwdziałania tym negatywnym zjawiskom. Odpowiedzią na te aktualne wyzwania jest rewitalizacja, rozumiana nie jedynie jako modernizacja w wymiarze infrastrukturalnym (i to dotychczas często punktowa i nieco przypadkowa), ale jako zespół działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych.

Rewitalizacja – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie **społeczne** oraz **gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne** lub **środowiskowe**), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Pojęcie „rewitalizacja” jest w ostatnich latach często stosowane, niekiedy nawet nadużywane. Wbrew powszechnemu rozumieniu, nie oznacza jedynie remontu. Jest to **ożywienie**, czyli **przywrócenie do życia** zdegradowanych części gminy i uzupełnienie o nowe funkcje. Istotnym elementem tego procesu jest współpraca z lokalną społecznością i dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców. Rewitalizacja to długotrwały proces, którego powodzenie zależy od zaangażowania wszystkich interesariuszy – **mieszkańców, przedsiębiorców, instytucji, organizacji pozarządowych, samorządu i innych**

zainteresowanych. Współpraca interesariuszy stwarza realną szansę na odwrócenie niekorzystnych tendencji i ożywienie zdegradowanych obszarów.

Od 2015 roku problematykę przygotowania i prowadzenia rewitalizacji przez gminę regulują szczegółowo przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji¹. Gmina, chcąc kontynuować działania rewitalizacyjne po 31 grudnia 2023 roku, musi przyjąć gminny program rewitalizacji, o którym mowa w ustawie.

Według ustawy o rewitalizacji pierwszym krokiem jest opracowanie diagnozy w skali całej gminy, służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Obszar zdegradowany obejmuje tereny znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, m.in. bezrobocia, ubóstwa, przestępczości oraz niskiego poziomu edukacji i towarzyszących im negatywnych zjawisk w co najmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Z kolei obszar rewitalizacji obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego, który cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk i na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Granice tych obszarów ustaliła Rada Miejska Józefowa nad Wisłą w drodze uchwały Nr XXXI/209/2018 z dnia 26 stycznia 2018, która stanowi prawo miejscowe.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji wyznaczenie obszaru zdegradowanego zostało poprzedzone analizą sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej na terenie gminy (art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji). W odróżnieniu od większości diagnoz sporządzanych na potrzeby innych dokumentów o charakterze strategicznym, które odnoszą się do sytuacji w gminie jako całości, diagnozy na potrzeby delimitacji² obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji mają pokazywać zróżnicowanie badanych zjawisk na poziomie wewnątrzgminnym. Zjawiska te powinny być przeanalizowane z użyciem obiektywnych i weryfikowalnych mierników i metod badawczych, dostosowanych do lokalnych uwarunkowań (art. 4 ust. 1 ustawy o rewitalizacji).

Przeprowadzenie ww. analiz odbyło się poprzez podzielenie obszaru gminy na mniejsze jednostki referencyjne, do których można przypisać (geokodować) informacje

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.)

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150001777/U/D20151777Lj.pdf>

² Delimitacja: wyznaczenie granic czegoś, <http://sjp.pwn.pl/slowniki/>

charakteryzujące poszczególne zjawiska, a następnie porównać poszczególne jednostki/części i zidentyfikować obszary gminy o największym nasileniu niekorzystnych zjawisk.

Realizując te założenia, obszar gminy Józefów nad Wisłą analizowany był na poziomie poszczególnych miejscowości. Metodę przeprowadzonego procesu oraz sposobu wyznaczenia obszarów zaprezentowano w Diagnostyce do Gminnego Programu Rewitalizacji Józefów nad Wisłą stanowiącej załącznik do uchwały o wyznaczeniu obszarów zdegradowanych oraz obszaru rewitalizacji.

Diagnoza została przygotowana w oparciu o analizę dostępnych danych, dostarczonych przez wydziały i biura Urzędu Miasta Józefów nad Wisłą, miejskie jednostki organizacyjne oraz instytucje i podmioty zewnętrzne. Dane na poziomie wewnątrzgminnym dotyczyły lat 2009-2016. Pozwoliło to na uchwycenie szerokiego spektrum zjawisk społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie gminy oraz przedstawienie ich na różnych poziomach, od ogólnego (poziom gminy) do szczegółowego (poziom jednostek urbanistycznych). Układ dokumentu odwołuje się do katalogu zjawisk kryzysowych wskazanych w ustawie o rewitalizacji.

Do czasu wejścia w życie ustawy o rewitalizacji samo pojęcie rewitalizacji było często nadużywane w celu określania działań o charakterze techniczno-budowlanym, określanych jako: remont, przebudowa i rozbudowa, modernizacja, rewaloryzacja, adaptacja, konserwacja, itp. Tymczasem, zgodnie z definicją zawartą w ustawie o rewitalizacji, stanowi ona proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Proces ten realizowany jest poprzez projekty lub przedsięwzięcia rewitalizacyjne rozumiane, jako podejmowanie działań o charakterze całościowym (integrujące interwencję na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki), skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych we współpracy z lokalną społecznością. Oznacza to inne, niż potocznie rozumiane podejście, prowadzące do pełniejszego, całościowego rozumienia rewitalizacji – nie jedynie jako modernizacji w wymiarze infrastrukturalnym, ale jako zespołu działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych

tematycznie oraz terytorialnie, w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych.

Obszar zdegradowany na terenie Gminy Józefów nad Wisłą zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji obszar zdegradowany charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz stanem kryzysowym, w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Ponadto ust. 2 wskazuje, że „obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych”. Na podstawie przeprowadzonego audytu gminnego wyznaczono obszar zdegradowany, na który składają się jednostki referencyjne charakteryzujące się problemami w sferze społecznej, przy jednoczesnym występowaniu problemów przynajmniej w jednej innej sferze oraz największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk, tj. ≥ 18 . Zgodnie z przedstawionymi założeniami obszar zdegradowany na terenie Gminy Józefów nad Wisłą obejmuje jednostki: Obszar I- Józefów Nad Wisłą: 1125921 m², Podobszary I- Kaliszany Kolonia, Stare Kaliszany, Łopoczno: 4002637 m² Podobszary II-Mazanów: 1222491 m², Podobszary III-Stare Boiska: 1455135 m².

Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Józefów nad Wisłą zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji obszar rewitalizacji to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...). Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic”. W związku z art. 10 ww. ustawy wyznaczony został obszar, na którym występuje wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, a jednocześnie mający istotne znaczenie dla rozwoju gminy i planowane jest na nim przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych. W wyniku przeprowadzonej diagnozy w podziale na jednostki referencyjne gminy i delimitacji obszaru zdegradowanego, wyznaczono podobszary rewitalizacji:

Obszar rewitalizacji I- Józefów Nad Wisłą: 1125921m²

Podobszar rewitalizacji I- Kaliszany Kolonia, Stare Kaliszany, Łopoczno: 4002637m²

Podobszar rewitalizacji II-Mazanów: 1222491m²

Podobszar rewitalizacji III-Stare Boiska: 1455135m²

Obszar i podobszary nie przekraczają limitów określonych w art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

2. Wykaz skrótów i pojęć

Przedstawione poniżej zestawienie wskazuje definicje najważniejszych pojęć związanych z procesem rewitalizacji. Prawidłowe ich zrozumienie jest podstawą do realnego i skutecznego zaangażowania się w niniejszy proces.

Rewitalizacja – stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Interesariuszami rewitalizacji – możemy nazywać w szczególności:

- 1) mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,
- 2) mieszkańców gminy innych niż wymienieni w pkt 1,
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 6) organy władzy publicznej,
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Partycypacja społeczna – obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Obszar zdegradowany – to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji – to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Może on być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojkowe albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

3. Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą z dokumentami strategicznymi

Poniżej przedstawiono analizę spójności niniejszego GPR z dokumentami obowiązującymi w Gminie Józefów nad Wisłą, a także wskazano w jaki sposób cele i kierunki działań określone w GPR wpływają na realizację celów i założeń programów i dokumentów na poziomie regionalnym i krajowym.

3.1 Dokumenty planistyczno-strategiczne na poziomie centralnym.

3.1.1 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności (DSRK) – to dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Głównym celem dokumentu jest wytyczenie i charakterystyka działań skierowanych

ku poprawie jakości życia Polaków i rozwoju Polski na tle Unii Europejskiej. Założeniem strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju. Poniższa tabela prezentuje zgodność GPR z wybranymi celami DSRK.

Tabela 1 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów na lata 2023-2030 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.	Cel 1. Wzmocnienie kapitału społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji.	Cel 2. Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji.	Cel 3. Podniesienie jakości środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji.	Cel 4. Zwiększenie dostępności, jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych dla mieszkańców i gości obszaru rewitalizacji.	Cel 5. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji.
Cel 3. Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki.	x				
Cel 6. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state” Kapitał Ludzki.	x				
Cel 7. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.			x		
Cel 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.				x	x
Cel 11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju.	x				

Źródło: opracowanie własne

3.1.2 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) jest podstawowym dokumentem wyznaczającym ramy polityki regionalnej Polski do roku 2030. Celem głównym polityki regionalnej, określonym w KSRR, jest „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. W poniższej tabeli została przedstawiona zgodność GPR z wybranymi celami KSRR.

Tabela 2 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.	Cel 1. Wzmocnienie kapitału społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji.	Cel 2. Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji.	Cel 3. Podniesienie jakości środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji.	Cel 4. Zwiększenie dostępności, jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych dla mieszkańców i gości obszaru rewitalizacji.	Cel 5. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji.
Cel 1. Zwiększenie spójności i rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.	x	x	x	x	x
Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.	x	x	x	x	x

Źródło: opracowanie własne

3.1.3 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK).

KPZK jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym określającym warunki oraz wizję zagospodarowania przestrzennego kraju. KPZK 2030 posiada cechy strategii

ogólnorozwojowej, która wiąże planowanie przestrzenne z elementami rozwoju społeczno-gospodarczego. W dokumencie przedstawione zostały cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju, a także wytyczne w temacie zasad i mechanizmów wdrażania polityk rozwojowych. Poniższa tabela prezentuje zgodność GPR z wybranymi celami KPZK.

Tabela 3 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 z celami Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Rewitalizacja Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.	Cel 1. Wzmocnienie kapitału społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji.	Cel 2. Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji.	Cel 3. Podniesienie jakości środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji.	Cel 4. Zwiększenie dostępności, jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych dla mieszkańców i gości obszaru rewitalizacji.	Cel 5. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji.
Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.					x
Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.				x	x
Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających			x		x

osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.					
Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.			x	x	x
Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.					x

Źródło: opracowanie własne

3.1.4 Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia.

Tabela 4 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 z celami Narodowego Planu Rewitalizacji 2022. Założenia.

Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia

Zgodnie z założeniami Narodowy Plan Rewitalizacji ma stanowić pakiet rozwiązań systemowych, będących zarazem wykładnią dla prowadzenia procesów rewitalizacyjnych jako działań kompleksowych i zintegrowanych, a także zawierać zasady tworzenia, koordynacji i wdrażania programów rewitalizacyjnych.

Realizacja założeń Narodowego Programu Rewitalizacji będzie odbywać się w ramach 4 modułów:

- opracowania dokumentów związanych z wdrażaniem NPR (np. Wytycznych ministerstwa właściwego ds. rozwoju w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych – perspektywa finansowa 2014-2020; wzorcowych dokumentów strategicznych, operacyjnych, technicznych, przetargowych etc.; tematycznych programów rozwoju) i innych dokumentów pośrednio związanych z rewitalizacją lub jej finansowaniem (np. Umowa Partnerstwa, Regionalne Programy Operacyjne),
- wprowadzenia właściwych regulacji prawnych (dotyczących m.in.: statusu rewitalizacji i procedur jej dotyczących, powiązania rewitalizacji i planowania przestrzennego, stworzenia sprzyjającego otoczenia prawnego i zachęt do działań rewitalizacyjnych),
- określenia instrumentów wsparcia: krajowych i unijnych,
- stworzenia kanałów informacji i edukacji (np. poprzez utworzenie centrum wiedzy, realizację projektów pilotażowych, kampanie informacyjne dla mieszkańców, etc.).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Józefów na lata 2023-2030 w pełni wpisuje się w główne założenia Narodowego Planu Rewitalizacji gdyż zakłada kompleksowe podejście do procesu rewitalizacji łącząc działania społeczne, gospodarcze, przestrzenne oraz środowiskowe.

Źródło: opracowanie własne

3.2 Dokumenty planistyczno-strategiczne na poziomie regionalnym.

3.2.1 Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.

Dokument został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/ 406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. jest dokumentem programowym, który określa wizję oraz kierunki rozwoju regionu.

Strategia prezentuje zasadniczą zmianę podejścia do programowania rozwoju i prowadzenia polityki regionalnej. Zakłada całościowe rozumienie zarządzania, również poprzez mobilizowanie inicjatyw lokalnych.

Dokument wyznacza kluczowe długoterminowe cele i kierunki rozwoju województwa lubelskiego i jest głównym dokumentem umożliwiającym racjonalne organizowanie działań i prowadzenie skoordynowanej polityki rozwoju w horyzoncie czasowym objętym Strategią.

Strategia formułuje wizję rozwoju regionu, wskazuje cele i kierunki działań, które samorząd regionalny, zgodnie z kompetencjami, samodzielnie podejmuje i za nie odpowiada przed społeczeństwem regionu.

Wizją przeszłościowego rozwoju regionu nakreśloną w Strategii jest: **„Województwo lubelskie racjonalnie wykorzystując specyfikę społeczno-gospodarczą, zasoby środowiska, a także policentryczność sieci ośrodków miejskich rozwija się w sposób zrównoważony. Kreatywność i otwartość mieszkańców, aktywność naukowo-badawcza, tworzenie i stosowanie rozwiązań innowacyjnych oraz partnerstwo w zarządzaniu kształtują nowoczesny charakter regionu. Wzrasta jego znaczenie jako strategicznego producenta finalnych wyrobów bazujących na surowcach rolniczych, dostarczyciela usług prozdrowotnych i czasu wolnego. W efekcie region oferuje atrakcyjną przestrzeń do życia, pracy i inwestowania w zdrowym i bezpiecznym otoczeniu”**.

W tabeli poniżej przedstawione zostały cele strategiczne odzwierciedlające wizję Województwa Lubelskiego oraz spójność celów GPR z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.

Tabela 5 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.

Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.	Cel 1. Wzmocnienie kapitału społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji.	Cel 2. Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji.	Cel 3. Podniesienie jakości środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji.	Cel 4. Zwiększenie dostępności, jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych dla mieszkańców i gości obszaru rewitalizacji.	Cel 5. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji.
Cel strategiczny 2. Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych.					x
Cel strategiczny 3. Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu.	x	x			
Cel strategiczny 4. Wzmacnianie kapitału społecznego.	x	x			

Źródło: opracowanie własne

Gmina Józefów nad Wisłą mieści się w OSI POWIŚLE. Cele strategiczne GPR wpisują się w przewidziany dla tego obszaru rodzaj interwencji, określonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku, tj.:

- 1.1 Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych
- 1.2 Rozwój przedsiębiorczości wykorzystującej surowce rolne
- 2.1 Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej.
- 2.4 Ochrona walorów środowiska.
- 3.3 Promocja i rozwój usług prozdrowotnych, uzdrowiskowych oraz gospodarki senioralnej.
- 3.4 Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu.

3.2.2 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego do roku 2030 (PZPWL).

Dokumentem, który reguluje politykę przestrzenną w województwie lubelskim jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego. Obowiązujący dokument został przyjęty Uchwałą nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30.10.2015r.

PZPWL określa zasady i kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu oraz działania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych stanowiąc formalną i merytoryczną płaszczyznę odniesienia dla podejmowanych decyzji przestrzennych.

W PZPWL Józefów nad Wisłą został wymieniony jako obszar funkcjonalny Powiśle obejmujący dolinę Wisły wraz z przylegającymi do niej terenami. W obszar ten włączono 7 miast: Puławy, Dęblin, Kazimierz Dolny, Nałęczów, Poniatową, Opole Lubelskie i Annopol oraz 18 gmin: Stężyca, Końskowola, Kurów, Puławy, Janowiec, Kazimierz Dolny, Wąwolnica, Nałęczów, Wilków, Karczmiska, Łaziska, Opole Lubelskie, Poniatowa, Józefów, Annopol, Gościeradów, Wojciechów i Chodel. Jest to obszar bogaty pod względem dziedzictwa przyrodniczego (obszary objęte różnymi formami ochrony przyrody, paneuropejski korytarz ekologiczny), krajobrazowego (łęgi nadwiślańskie, przetomowe odcinki doliny, rozcięte wąwozami zbocza) i kulturowego (zabytki architektury, turystyczne szlaki dziedzictwa kulturowego, miejsca pielgrzymkowe, muzea, ośrodki sztuki ludowej).

Do najważniejszych problemów tego obszaru funkcjonalnego należą:

- zagrożenie powodziowe (dotyczy to przede wszystkim dolin: janiszowskiej, opolskiej, puławsko-kozienickiej, janowiecko-lucimskiej i gołębsko-dęblińskiej),
- presja zabudowy mieszkaniowej, letniskowej i obsługi turystyki na tereny o dużych wartościach przyrodniczo-kulturowych,
- wadliwa struktura agrarna gospodarstw dysponujących niewielkimi arealami,
- ograniczona dostępność komunikacyjna spowodowana brakiem dostatecznej ilości przepraw mostowych na Wiśle.

Jako wiodące kierunki rozwoju określono natomiast:

- realizacja przepraw mostowych na Wiśle (Kamień, Annopol),
- wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych dla rozwoju turystyki,

- rozbudowa infrastruktury przeciwpowodziowej (głównie budowa polderów),
- rozwój infrastruktury leczniczo-uzdrowiskowej i turystycznej,
- wzmacnianie bazy rekreacyjnej i obsługi turystyki w ośrodkach miejskich,
- rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego.

3.3 Dokumenty planistyczne i strategiczne na poziomie lokalnym

3.3.1 Strategia Rozwoju Powiatu Opolskiego na lata 2016-2023

Strategia Rozwoju Powiatu Opolskiego zawiera zarówno wizję jaki i misję, które mają doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu, jaki społeczność lokalna chce osiągnąć na koniec okresu wdrażania Strategii. Opracowana wizja brzmi następująco:

W roku 2023 Powiat Opolski będzie obszarem:

- spójnym terytorialnie, z wiodącą rolą miasta Opola Lubelskiego jako ponadlokalnego ośrodka wzrostu gospodarczego i kreowania usług dla całego obszaru powiatu,
- z bardziej rozwiniętą gospodarką lokalną, efektywnie i racjonalnie wykorzystującą swoje potencjały rozwoju, szczególnie w zakresie ponadlokalnej turystyki i rolnictwa, sadownictwa oraz przetwórstwa w nowoczesnych sektorach biogospodarki,
- przyjaznym mieszkańcom i inwestorom, a także sprzyjającym aktywizacji zawodowej oraz rozwojowi przedsiębiorczości, kultury i usług rekreacyjno-sportowych,
- bardziej zintegrowanym społecznie z mniejszym poziomem ubóstwa i wykluczenia społecznego (z wyróżnieniem osób starszych i niepełnosprawnych),
- bezpiecznym oraz dobrze rządzonym, ze sprawną i otwartą na współpracę i innowacje administracją publiczną.

Natomiast misję określono jako:

Społeczność Powiatu Opolskiego buduje swój rozwój w oparciu o przedsiębiorczość, aktywność obywatelską i zaufanie. Misją Powiatu Opolskiego jest stworzenie lepszych warunków życia mieszkańców poprzez poprawę sytuacji materialnej, podniesienie poziomu oświaty i ochrony zdrowia, a także zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i ograniczanie negatywnych zjawisk wykluczenia społecznego. Wypełniając swoją misję samorząd

powiatowy kieruje się zasadami partnerstwa i współpracy, dążąc jednocześnie do zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności”

Zarówno wizję jak i misję, przyjęte w Strategii, obrazują przyjęte w dokumencie priorytety oraz przypisane im cele operacyjne tj:

1. Lepiej funkcjonująca lokalna gospodarka i rynek pracy – poprzez lepsze zatrudnienie i bezpieczeństwo ekonomiczne,

1.1. Rozbudowa infrastruktury poprawiającej atrakcyjność inwestycyjną powiatu,

1.2. Rozwój rolnictwa i sadownictwa oraz przetwórstwa w rozwijanych sektorach biogospodarki

1.3. Rozwój zintegrowanych form turystyki w oparciu o lokalne walory i istniejącą infrastrukturę

1.4. Rozwój przedsiębiorczości i różnorodnych form zatrudnienia

2. Lepszy dostęp mieszkańców do infrastruktury i usług publicznych – poprzez dostęp do infrastruktury i jakości tych usług,

2.1. Rozwój usług zdrowia i profilaktyki zdrowotnej

2.2. Poprawa dostępności i jakości edukacji młodzieży

2.3. Poprawa dostępności mieszkańców do usług kultury, sportu i rekreacji

2.4. Rozwój infrastruktury poprawiającej stan ochrony środowiska

2.5. Rozwój różnych form integracji społecznej i aktywności osób starszych

3. Przyjazna i sprawna administracja – poprzez jakość życia publicznego, zaufania i więzi lokalnych.

3.1. Skuteczne planowanie i strategiczne zarządzanie procesami w powiecie

3.2. Cyfryzacja administracji publicznej i rozwój e-usług dla społeczeństwa

3.3. Efektywny marketing gospodarczy

3.4. Budowanie tożsamości mieszkańców i kapitału społecznego w powiecie

3.5. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego

3.3.2 Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027

Strategia wyznacza cele strategiczne i operacyjne, które pozwalają na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Wdrożenie przewidzianych działań powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych lub zminimalizowania ich skutków.

Strategia zawiera cele operacyjne przyporządkowane do celów strategicznych, które zawierają się w trzech obszarach:

1. Wsparcie rodziny i dziecka

1.1. Wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi

1.2. Promocja i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz wsparcie dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej

1.3. Zwiększenie bezpieczeństwa rodzin, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

2. Wsparcie i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych

2.1. Wzmocnienie infrastruktury społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych

2.2. Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych i niepełnosprawnych

2.3. Zwiększenie świadomości społecznej i zmiana postaw wobec osób starszych i niepełnosprawnych

3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integracja społeczna

3.1. Zwiększenie dostępności usług aktywizacji społecznej i zawodowej dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym

3.2. Rozwijanie współpracy w zakresie włączenia społecznego

3.3.3 Strategia Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2016-2023

Strategia Rozwoju jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa strategiczne kierunki rozwoju w perspektywie do 2023 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych.

Umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

W Strategii przedstawiono misję, która brzmi:

Gmina Józefów nad Wisłą gminą przyjazną środowisku, otwartą na nowe technologie proekologiczne oraz dążącą do polepszenia życia jej mieszkańców m.in. poprzez zaspakajanie ich potrzeb.

Misja spełnia ważne funkcje w okresie wdrażania strategii, w tym: – pozwala koncentrować się na priorytetowych, długookresowych celach; – daje możliwość planowania i koordynowania działania partnerów rozwoju lokalnego zgodnie z długookresowymi celami; – wspiera motywację i integrację mieszkańców, wzmacniając ich identyfikację z Gminą; – promuje Gminę w otoczeniu, zwiększa zainteresowanie, w szczególności wobec potencjalnych inwestorów i wobec odbiorców oferty Gminy.

Realizacja Strategii przebiega poprzez spełnienie określonych celów strategicznych i operacyjnych:

1. Poprawa jakości życia mieszkańców

1.1. Poprawa zabezpieczenia materialnego osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji ekonomicznej

1.2. Zapewnienie miejsca pobytu i zamieszkania osobom w trudnej sytuacji życiowej

1.3. Podwyższony poziom bezpieczeństwa w Gminie

1.4. Poprawa dostępności i jakości usług medycznych

1.5. Zwiększenie dostępu do usług oraz infrastruktury pomocowej dla osób i rodzin potrzebujących wsparcia

1.6. Zwiększona dostępność opieki nad dziećmi do lat trzech oraz dostępność przedszkoli

1.7. Atrakcyjna oferta spędzania czasu dla dzieci i młodzieży

1.8. Wzrost poziomu jakości kształcenia dzieci i młodzieży

1.9. Dostępna, całoroczna, różnorodna o wysokim standardzie i atrakcyjności oferta wydarzeń kulturalnych wpływająca na kształtowanie kompetencji odbiorców

1.10. Dostępna, szeroka atrakcyjna oferta sportowo-rekreacyjna

1.11. Rozwinięte społeczeństwo obywatelskie – wysoki kapitał społeczny

1.12. Świadome i bezpieczne społeczeństwo informacyjne

2. Wysoki poziom rozwoju infrastruktury technicznej i dostępności mieszkań oraz zachowania zasobów naturalnych (przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego stopnia integracji przestrzeni w gminie)

2.1. Rozwinięta infrastruktura techniczna w Gminie

2.2. Rozwinięte systemy komunikacji w Gminie i z Gminą

2.3. Rozwinięte zasoby mieszkaniowe

2.4. Zachowany ład przestrzenny w Gminie

- 2.5. Zwiększona powierzchnia terenów rekreacyjnych i zieleni w Gminie
- 2.6. Wysokie standardy zachowania środowiska naturalnego w Gminie
- 2.7. Stosowanie rozwiązań technicznych w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska
- 2.8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego
- 3. Rozwinięta infrastruktura ekologiczna, społeczna i turystyczna w Gminie
 - 3.1. Wysoki standard techniczny i funkcjonalny obiektów infrastruktury społecznej
 - 3.2. Poprawa dostępności infrastruktury turystycznej w Gminie
 - 3.3. Ochrona zasobów naturalnych (kamieniołomy, geostanowiska)
- 4. Wysoki stopień wykorzystania potencjału gospodarczego Józefowa nad Wisłą
 - 4.1. Rozwinięta przedsiębiorczość mieszkańców
 - 4.2. Wyższy stopień zorganizowania przedsiębiorców
 - 4.3. Wzrost nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw
 - 4.4. Wyższy poziom innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw
 - 4.5. Wzrost dostępności wykwalifikowanych pracowników, dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb i wymagań rynku pracy
 - 4.6. Utrzymywanie i rozwój funkcji turystycznych Gminy
- 5. Wysoki prestiż i wzmocniony pozytywny wizerunek Gminy Józefów nad Wisłą
 - 5.1. Zwiększone zainteresowanie prowadzeniem działalności gospodarczej w Gminie
 - 5.2. Wysoki poziom zainteresowania ofertą turystyczną Gminy Józefów nad Wisłą.

3.3.4 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy

Studium zostało przyjęte Uchwałą Nr XXV/182/2021 Rady Miejskiej w Józefowie nad Wisłą z dnia 30 kwietnia 2021 r. Studium zawiera cele ogólne i kierunki którymi należy kierować się przy planowaniu przestrzeni w gminie Józefów nad Wisłą. W dokumencie ustalono następujące kryteria zagospodarowania gminy:

- 1) ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego,
- 2) harmonizowanie celów ochronnych, ekologicznych, społecznych i technicznych na zasadzie zrównoważonego rozwoju, wiążące się z:
 - poprawą kondycji (stanu i odporności) środowiska przyrodniczego,

- poprawą estetyki i ładu przestrzennego,
- utrzymaniem zasobów kulturowych;

3) kompleksowe podejście do kształtowania prawnych i programowych podstaw rozwoju, uwzględniające:

- a. uwarunkowania zewnętrzne, wynikające z regionalnych i lokalnych powiązań ekologicznych, społecznych, gospodarczych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych,
- b. niezbędną modernizację zagospodarowania w dostosowaniu do standardów, będących wyzwaniem XXI wieku, m.in. związanych z integracją europejską,
- c. możliwość realizacji polityki przestrzennej, opartej na spójnej strategii studium, tworzącej program zadań długookresowych i operacyjnych rozwoju oraz zagospodarowania gminy.

Wiodącym celem rozwoju i zagospodarowania przestrzennego jest osiągnięcie wyższej pozycji ekonomicznej gminy, pozwalające na poprawę warunków życia oraz zamożności mieszkańców.

Generalnie gmina powinna poprawić swoją pozycję w regionie pod względem gospodarczym, kulturalnym i rekreacyjnym. Podstawą ugruntowania pozycji jest wykorzystanie naturalnych walorów agrokulturowych i krajobrazowych, gminy oraz wzbogacenie i zróżnicowanie jej funkcji gospodarczych. Założeniem jest modernizacja i rozwój rolnictwa specjalistycznego, szczególnie sadownictwa, ukierunkowanie rozwoju gminy na obsługę turystyki a szczególnie miasta Józefów nad Wisłą oraz wzbogacenie bazy ekonomicznej i usługowej gminy o obiekty podnoszące jej atrakcyjność. Osiągnięcie celu określa się poprzez:

- 1) Bardziej racjonalne wykorzystania walorów położenia gminy, środowiska naturalnego i wartości kulturowych;
- 2) Intensyfikację rozwoju rekreacji jako wiodącej funkcji i znaczącej części turystycznego programu Gmin Nadwiślańskich;
- 3) Intensyfikację rozwoju rolnictwa, szczególnie takich działów specjalnych jak sadownictwo, warzywnictwo, hodowla bydła i innych - jako wysokotowarowych sektorów rolnictwa, a także stanowiących zaplecze surowcowe przemysłu przetwórstwa spożywczego,
- 4) Podniesienie standardu obsługi ludności,

5) Wykorzystanie naturalnych zasobów surowców mineralnych gminy

Głównymi determinantami kształtowania struktury przestrzennej gminy, określającymi zakres i kierunki zagospodarowania, które zostały ujęte w Studium są:

- 1) Kształtowanie ładu przestrzennego przez ochronę terenów otwartych i struktury terenów zabudowanych tj. zachowanie zwartego układu osadniczego terenów wiejskich, dążenie do intensyfikacji zabudowy, krystalizowanie i integracja funkcjonalno-przestrzenna jednostek osadniczych;
- 2) Planowany wzrost rangi ośrodka gminnego i wykreowanie Józefowa nad Wisłą – jako ośrodka turystyczno-usługowego o znaczeniu ponadlokalnym;
- 3) Dostosowanie drogi wojewódzkiej nr 824 i powiatowej 825 do parametrów technicznych i użytkowych zgodnie z warunkami zarządcy drogi. W celu poprawy sprawności i bezpieczeństwa ruchu utrzymanie planistycznych rezerw terenowych umożliwiających realizację w przyszłości układu obwodnicowego miasta Józefów nad Wisłą i docelowe dostosowanie drogi, poza odcinkiem zastąpionym obwodnicą, do pełnionych funkcji - głównej trasy transportowej, uwzględnienie rezerw terenu na modernizację i budowę nowych odcinków dróg publicznych jako uzupełnienie układu komunikacyjnego gminy, dla zapewnienia dostępności komunikacyjnej obszaru gminy i terenów zabudowy;
- 4) Przekształcenie i korekta układu dróg powiatowych i gminnych z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z aspektów technicznych realizacji obwodnicy miejscowości Józefów nad Wisłą - Kolczyn oraz modernizacji drogi wojewódzkiej,
- 5) Tworzenie lokalnego systemu ekologicznego (SPG) w powiązaniu z systemem krajowym i regionalnym, opartego szczególnie na ochronie dolin oraz powiększeniu obszarów leśnych jako podstawowego układu przestrzennego, warunkującego harmonizację procesów urbanizacyjnych i inwestycyjnych, z ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- 6) Dostosowanie form ochrony prawnej do rangi wartości kulturowych i przyrodniczych wskazanych do zachowania jako elementów systemu regionalnego a przede wszystkim dowartościowanie dziedzictwa kulturowego gminy;
- 7) Rewaloryzacja i rehabilitacja zdegradowanych zasobów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, warunkujące zachowanie tożsamości kulturowej gminy oraz rozwój turystyki i rekreacji;
- 8) Delimitacja obszarów predysponowanych do wypoczynku - dla umożliwienia rozwoju funkcji turystycznych a także różnych form rekreacji dla mieszkańców gminy; wyznaczenie

nowych terenów, umożliwiające stworzenie warunków rozwoju zarówno bazy turystycznej jak

i mieszkalnictwa letniskowego,

9) Ochrona walorów środowiska i zasobów wód podziemnych wynikająca z uwarunkowań regionalnych, kształtowanie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, uwzględniająca podatność środowiska przyrodniczego gminy na degradację;

10) Wzbogacenie oferty funkcji usługowo - produkcyjnych w gminie, rozwój usług publicznych i komercyjnych, szczególnie w zakresie kultury, oświaty, ochrony zdrowia, rehabilitacji i profilaktyki, sportu, zieleni i rekreacji, gastronomii;

11) Zwiększenie wyposażenia miejscowości wiejskich w placówki i urządzenia usługowe, ukształtowanie lokalnych ośrodków obsługi, atrakcyjnych programowo dla mieszkańców oraz rozbudowa i modernizacja bazy lokalowej usług;

12) Przeznaczenie nowych terenów na rozwój przedsiębiorczości jako stref przekształceń i aktywizacji rozwoju gminy. Stymulowanie lokalizacji funkcji komercyjnych - usługowych i produkcyjnych;

13) Przekształcenie istniejącej bazy obsługi rolnictwa, przez jej modernizację, rozwój różnych form działalności na rzecz gospodarstw rolnych oraz adaptację zaplecza technicznego rolnictwa a także przez rozwój usług rzemiosła i innych form przedsiębiorczości w sferze gospodarki żywnościowej.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych wskazanych w powyższych dokumentach. Zapisy GPR pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2017-2024

Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy Józefów nad Wisłą, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej.

Dokument zawiera następujące cele strategiczne i kierunki działań w poszczególnych obszarach:

Cel strategiczny 1 Zajęcia dla dzieci, młodzieży i seniorów

Działanie 1.1 Dostosowanie pomieszczeń, wyposażenie instytucji oraz rozwój zasobów ludzkich pod kątem prowadzenia usług dla dzieci, młodzieży i seniorów

Działanie 1.2 Aktywizacja i wsparcie rozwoju dzieci, młodzieży i seniorów poprzez stworzenie oferty zajęć uwzględniających ich oczekiwania i potrzeby

Działanie 1.3 Wypracowanie i wdrożenie narzędzia monitorowania potrzeb i oczekiwań dzieci, młodzieży i seniorów

Cel strategiczny 2 Sprawny system włączenia społecznego oraz rozwiązywania problemów społecznych

Działanie 2.1 Utworzenie mieszkań interwencyjnych

Działanie 2.2 Utworzenie Centrum Integracji Społecznej i jego współpraca ze środowiskiem lokalnym

Działanie 2.3 Profilaktyka alkoholowa i wspieranie osób, u których zdiagnozowano chorobę alkoholową

Działanie 2.4 Gmina Józefów nad Wisłą miejscem bez barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych

Działanie 2.5 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cel strategiczny 3 Rozwój systemu lokalnej polityki usług społecznych.

Działanie 3.1 Rozwój współpracy instytucji działających w sferze pomocy społecznej

Działanie 3.2 Rozwój systemu lokalnej polityki usług społecznych poprzez wzrost podmiotów oferujących usługi społeczne i wprowadzanie nowych usług poprzez podmioty już działające

5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

5.1 Wprowadzenie

Rada Miejska w Józefowie nad Wisłą podjęła 26 stycznia 2018 r. uchwałę nr XXXI/209/2018 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W uchwale wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji gminy Józefów nad Wisłą.

Analiza danych pozwoliła na wyznaczenie obszaru i trzech podobszarów zdegradowanych, które jednocześnie z powodu koncentracji negatywnych zjawisk zostały wskazane do rewitalizacji. Są to następujące podobszary:

Obszar I- Józefów Nad Wisłą

Podobszar I- Kaliszany Kolonia, Stare Kaliszany, Łopoczno

Podobszar II-Mazanów

Podobszar III-Stare Boiska

Obszar zdegradowany na terenie Gminy Józefów nad Wisłą Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji obszar zdegradowany charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz stanem kryzysowym, w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Ponadto ust. 2 wskazuje, że „obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym

z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych”.

Na podstawie przeprowadzonego audytu gminnego wyznaczono obszar zdegradowany, na który składają się jednostki referencyjne charakteryzujące się problemami w sferze społecznej, przy jednoczesnym występowaniu problemów przynajmniej w jednej innej sferze oraz największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk, tj. ≥ 18 . Zgodnie z przedstawionymi założeniami obszar zdegradowany na terenie Gminy Józefów nad Wisłą obejmuje jednostki: Obszar I- Józefów Nad Wisłą: 1125921m², Podobszar I- Kaliszany Kolonia, Stare Kaliszany, Łopoczno: 4002637m² Podobszar II-Mazanów: 1222491m², Podobszar III- Stare Boiska: 1455135m².

Granice obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Józefów nad Wisłą, wyznaczonego na podstawie diagnozy, przedstawia rysunek nr 1.

Rysunek 1 Wyznaczone obszary zdegradowane w gminie Józefów nad Wisłą

Źródło: Diagnoza do Gminnego Programu Rewitalizacji Józefów nad Wisłą

Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Józefów nad Wisłą Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji obszar rewitalizacji to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...). Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą

wspólnych granic”. W związku z art. 10 ww. ustawy wyznaczony został obszar, na którym występuje wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, a jednocześnie mający istotne znaczenie dla rozwoju gminy i planowane jest na nim przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych. W wyniku przeprowadzonej diagnozy w podziale na jednostki referencyjne gminy i delimitacji obszaru zdegradowanego, wyznaczono podobszary rewitalizacji:

Obszar rewitalizacji I- Józefów Nad Wisłą: 1125921m²

Podobszar rewitalizacji I- Kaliszany Kolonia, Stare Kaliszany, Łopoczno: 4002637m²

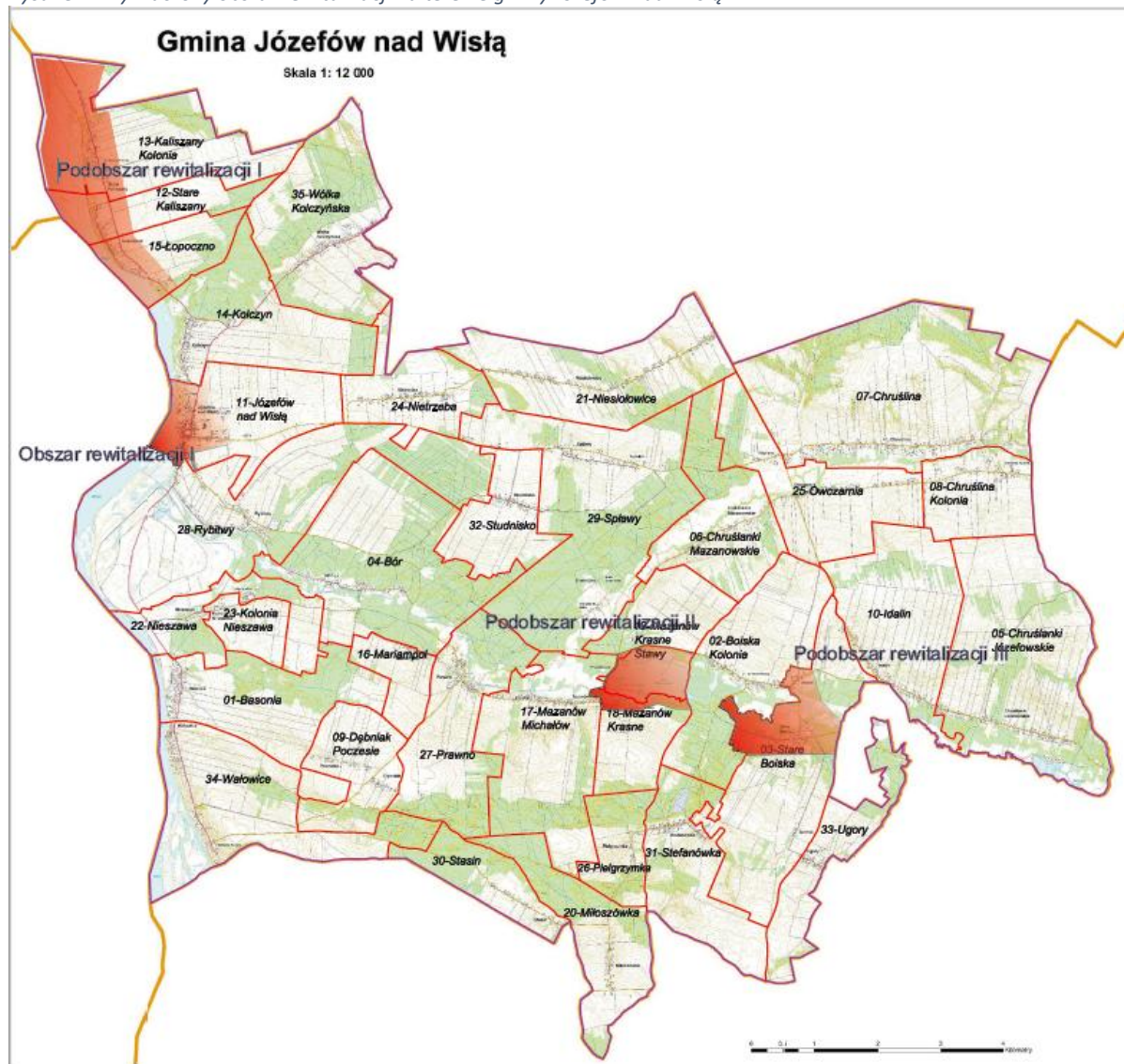
Podobszar rewitalizacji II-Mazanów: 1222491m²

Podobszar rewitalizacji III-Stare Boiska: 1455135m²

Obszar i podobszary nie przekraczają limitów określonych w art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji. Lokalizację obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego przedstawia rysunek nr 2.

Rysunek 2 Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Józefów nad Wisłą

Źródło: Diagnoza do Gminnego Programu Rewitalizacji Józefów nad Wisłą

Celem diagnozy szczegółowej jest zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązanie istniejących problemów.

Problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą twardych danych ilościowych, uszczegółowione zostały analizą jakościową, w której wykorzystano szeroko rozumiane metody diagnostyczne (w tym wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym włączenie interesariuszy rewitalizacji już na etapie diagnozowania.

5.2 Struktura przestrzenno-funkcjonalna

Wyznaczony w gminie Józefów nad Wisłą obszar i podobszary rewitalizacji określić należy jako tereny wielofunkcyjne. Ich położenie determinuje charakter struktury przestrzenno-

funkcjonalnej, który zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Józefów nad Wisłą pełni funkcję terenu posiadającego duży potencjał rozwojowy w zakresie walorów kulturowych. Obszar podlegający rewitalizacji posiada znaczącą ilość terenów mieszkaniowych i usługowych w kontekście całej gminy. Należy również uwzględnić inne możliwości rozwojowe wspomnianego obszaru pod kątem walorów przyrodniczych i krajobrazowych z uwagi na rozszerzenie usług turystycznych zwiększających zainteresowanie obszarem przez potencjalnych odwiedzających. Na obszarze rewitalizacji dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Na obszarze rewitalizacji skupia się również większość instytucji publicznych, tj. Urząd Miejski w Józefowie nad Wisłą, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą, Bank Spółdzielczy w Józefowie nad Wisłą, Poczta Polska, Ośrodek Pomocy Społecznej w Józefowie nad Wisłą, Gminne Centrum Kultury w Józefowie nad Wisłą. Na podobszarach rewitalizacji zlokalizowane są ponadto: Filia biblioteczna w Starych Boiskach, Szkoła Podstawowa w Starych Boiskach (podobszar III).

Większość terenów zielonych na tym obszarze jest ogólnodostępna. Najistotniejszym elementem znajdującym się w granicach omawianego terenu jest zespół pałacowo-parkowy z murowanym pałacem z XVIII w. oraz kamienną ławką parkową z rzeźbą Chrystusa. Z parku podziwiać można wspaniałą pejzaż na dolinę Wisły. Innym istotnym miejscem, wpływającym na kształtowanie przestrzeni, są usytuowane na urwistym zboczu doliny Wisły zabudowania zespołu klasztornego pobernardyńskiego, które obejmują barokowy kościół pw. Bożego Ciała z lat 1730-1743 fundacji Józefa Potockiego, klasztor pobernardyński, dzwonnice oraz bramę reprezentacyjną.

Zakłady produkcyjne występujące na terenie gminy to niewielkie zakłady przemysłowe, zajmujące się magazynowaniem i przetwórstwem owoców o niezbyt dużym stopniu szkodliwości dla środowiska naturalnego.

Zabudowa handlowo-usługowa na obszarze rewitalizacji została rozproszona w różnych częściach obszaru. Największe jej skupienie występuje na obszarze miasta Józefów nad Wisłą. Tworzą ją na ogół sieciowe oraz działające poza sieciami sklepy o zróżnicowanym profilu oraz powierzchni handlowej.

Atrakcyjność Józefowa nad Wisłą wynika z wartości historycznych i krajobrazowych. Na uwagę zasługuje zachowana kompozycja przestrzenna prywatnego miasta wraz siedzibą właścicieli dóbr i miasta – pałacem, nazywanym często „zamkiem”, który powstał jednocześnie

z założeniem miasta. Na początku XX w. pałac był w stanie ruiny. Przed drugą wojną światową pałac został przebudowany, zniszczenia wojenne spowodowały, że w latach 60 – tych obiekt poddano generalnemu remontowi. Zespół dworsko – parkowy jest usytuowany w strefie krawędziowej doliny Wisły, na północny zachód od rynku. Został wpisany do rejestru zabytków województwa lubelskiego, stanowi przykład kompozycji przestrzennej z I poł. XIX w. zharmonizowanej z miejscowym krajobrazem nadwiślańskim i dworem z k. XIX w. Najcenniejszą budowlą wyznaczonego obszaru rewitalizacji jest zespół klasztorny pobernardyński, obejmujący barokowy kościół i klasztor bernardyński. W skali zespołu urbanistycznego Józefowa wieże kościoła i bryła klasztoru stanowią ważną, charakterystyczną dominantą architektoniczną.

Na podobszarach rewitalizacji szczególną uwagę należy zwrócić na elementy architektury folwarcznej, w tym zespół architektoniczny w Mazanowie: położony na lewym zboczu doliny Wyznicy. W poł. XIX w. kolejny właściciel założył w nim fryszerki żelaza, zakład produkował żelazo pudlingowe i walcowane, przy zakładzie funkcjonowała tokarnia i gwoździarnia. Z obiektów folwarcznych zachował się czworak, a także 3 murowane obiekty gospodarcze z przełomu XIX/XX w., nad stawami zachowały się pozostałości parku dworskiego. Zespół znajduje się w ewidencji zabytków. Poza zespołami kościelnymi wpisanymi do rejestru zabytków z obszaru rewitalizacji, w ewidencji zabytków figuruje zespół kościoła parafialnego w Boiskach Starych (podobszar rewitalizacji III).

5.3 Przyczyny degradacji obszaru

5.3.1 Sfera społeczna

Wyznaczone na terenie gminy Józefów nad Wisłą obszar rewitalizacji oraz podobszary rewitalizacji, charakteryzują się nagromadzeniem negatywnych zjawisk sfery społecznej. Analiza wskaźnikowa wykonana potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała szczególnie problemy w zakresie:

- niskiego przyrost naturalny oraz niekorzystnego salda migracji na pobyt stały wg faktycznego miejsca zamieszkania,

- wysokiego udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (w tym długotrwale bezrobotnych),
- wysokiej liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
- występowania patologii społecznych – alkoholizm, przemoc w rodzinie i przestępczość,
- braku organizacji pozarządowych.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu Lubelskim na stan 31 grudnia 2020 roku, na obszarze oraz podobszarach rewitalizacji zamieszkiwało 72 mieszkańców zarejestrowanych jako osoby bezrobotne. Spośród nich, ponad połowę (46 osób) stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, pozostające bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. 22 bezrobotnych znajdowało się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym 17 ze względu na wiek poniżej 30 roku życia i 5 osób ze względu na niepełnosprawność.

Tabela 6 Sytuacja na rynku pracy osób zamieszkujących obszar rewitalizacji wg stanu na dzień 31.12.2020 i 31.12.2021

Jednostka referencyjna	Liczba bezrobotnych ogółem	osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy - do 30 roku życia	osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy - długotrwale bezrobotni	osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy - bezrobotni z niepełnosprawnością
Stan na dzień 31.12.2020				
Gmina Józefów nad Wisłą	277	113	175	6
Obszar rewitalizacji	39	6	26	1
Podobszar I	8	5	6	0
Podobszar II	17	6	10	1
Podobszar III	9	5	6	0
Stan na dzień 31.12.2021				
Gmina Józefów nad Wisłą	236	82	163	8
Obszar rewitalizacji	34	6	23	3
Podobszar I	13	4	11	0
Podobszar II	17	5	7	2
Podobszar III	8	2	5	0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Opolu Lubelskim

Odnosząc liczbę osób bezrobotnych do średniej gminy Józefów nad Wisłą w przeliczeniu na 100 mieszkańców, obszar rewitalizacji odznacza się negatywnie. Porównanie wskaźników z zakresu bezrobocia pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią gminną zawarte jest w poniższej tabeli.

Tabela 7 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę społeczną (bezrobocie) w gminie Józefów nad Wisłą i na obszarze rewitalizacji

Nazwa wskaźnika	Wartość dla obszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla gminy	
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	3,79	3,71	
	w tym:		
	Obszar rewitalizacji		3,90
	Podobszar I		3,29
	Podobszar II	4,37	

	Podobszar III	3,32	
--	---------------	------	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powiatowy Urząd Pracy w Opolu Lubelskim

Stosunkowo duży udział osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy - do 30 roku życia niekorzystnie wpływa na perspektywę podjęcia pracy przez takie osoby. Analizując oferty pracy w PUP Opole Lubelskie można odnieść wrażenie, że zapotrzebowanie na pracowników jest spore. Zdecydowana większość ogłoszeń dotyczy jednak wykonywania specjalistycznych prac, gdzie wymagane jest doświadczenie. Przeciętny profil osoby długotrwale bezrobotnej do 30 roku życia, nie jest atrakcyjny dla potencjalnego pracodawcy. Nieposiadanie odpowiednich kwalifikacji jest niewątpliwie przeszkodą do podjęcia pracy, jednak dużym problemem jest również brak chęci do podjęcia jakiegokolwiek pracy, bądź pozyskiwanie dochodów z nielegalnych źródeł. Problem bezrobocia ma negatywne konsekwencje zarówno dla osoby bezrobotnej, jak i tkanki społecznej, w tym przede wszystkim rodziny i najbliższego otoczenia osoby dotkniętej tym problemem. Brak pracy skutkujący brakiem dochodów, przekłada się na zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi (w tym psychicznymi) oraz ogólną niezaradnością życiową. Długotrwale pozostawanie bez pracy może w skrajnych przypadkach prowadzić do zaniżania samooceny, depresji, popadania w nałogi i podejmowania zachowań niezgodnych z prawem. Często bezrobocie spowodowane jest również brakiem przedsiębiorczości wśród mieszkańców, należy więc podejmować działania zmierzające do budowania postaw przedsiębiorczych w celu aktywizacji osób bezrobotnych.

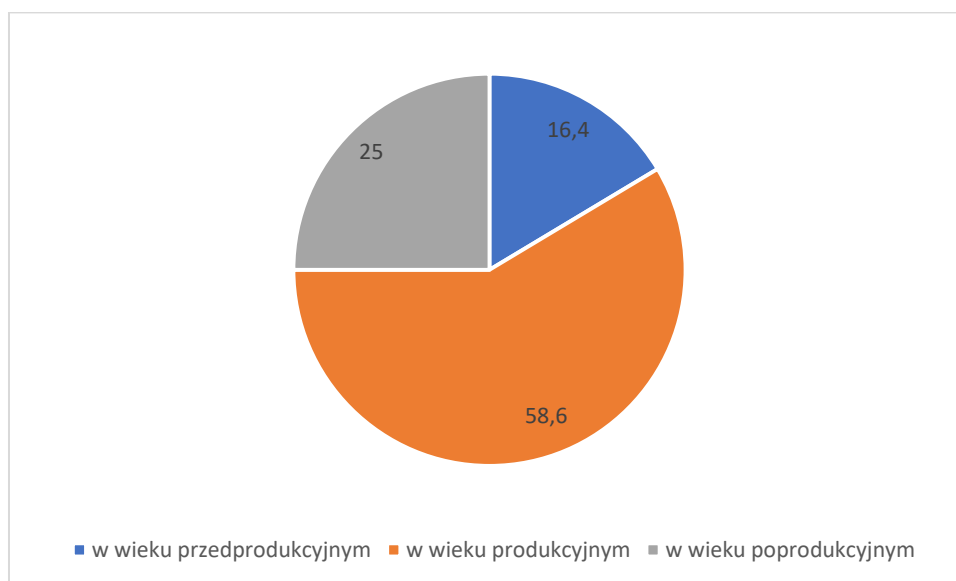
Kapitał społeczny to obszerne pojęcie na pograniczu socjologii i ekonomii, które dotyczy całości stosunków społecznych w obrębie danej zbiorowości, umożliwiających w przyszłości nawiązywanie innych konstruktywnych relacji społecznych. W kontekście samorządu nie sposób mówić o kapitale społecznym w oderwaniu od kwestii tendencji demograficznych, zmian w poszczególnych grupach ekonomicznych oraz zastępowalności pokoleń na rynku pracy.

Obszar rewitalizacji zamieszkiwały w 2021 roku 1 897 osoby (29,86 % ludności gminy Józefów nad Wisłą). Analizując udział poszczególnych grup wiekowych wśród populacji obszaru rewitalizacji, można zauważyć, że zdecydowaną większość stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 1 112 osób (58,6%), dalej osoby w wieku poprodukcyjnym – 474 mieszkańców (25%) oraz dzieci i młodzież w wieku przedprodukcyjnym – 311 osób (16,4%). Taka struktura wiekowa, w korelacji z analizą tendencji sprzed kilku lat, wskazuje na

postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Obszar rewitalizacji zamieszkuje zdecydowanie więcej seniorów niż dzieci i młodzieży, co w konsekwencji kilku lat może mieć odzwierciedlenie w braku zastępowalności na rynku pracy – mniej młodych ludzi będzie gotowych podjąć pracę, a coraz więcej osób będzie opuszczało rynek pracy ze względu na osiągnięcie wieku emerytalnego.

Wykres 1 Struktura wieku ludności na obszarze rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie na podstawie danych GUS

Zmieniająca się struktura wiekowa mieszkańców obszaru rewitalizacji implikuje konieczność podejmowania odpowiednich kroków zarówno w zakresie usług społecznych, jak i dostosowania infrastruktury i przestrzeni miejskiej do zwiększających się potrzeb starszych mieszkańców. Gmina Józefów nad Wisłą podejmuje już działania wychodzące naprzeciw potrzebom seniorów (np. funkcjonuje Klub Seniorów, stowarzyszenia i organizacje zrzeszające seniorów), jednak niezbędne jest całościowe dostosowanie przestrzeni, obiektów publicznych i miejsc wypoczynku dla osób starszych. Na terenie obszaru rewitalizacji, jak i całej gminy Józefów nad Wisłą nie występują obiekty dziennej bądź całodobowej opieki nad seniorami, jak np. Dzielne Domy Opieki, Domy Seniora czy Domy Pomocy Społecznej.

Aby jednak przerwać negatywne trendy demograficzne, nie należy zapominać o młodszych grupach wiekowych. Zapewnienie odpowiednich miejsc pracy, infrastruktury do spędzania czasu wolnego oraz miejsc opieki nad dziećmi, może spowodować napływ i zwiększenie udziału osób w wieku produkcyjnym. Osiedlenie się w atrakcyjnym otoczeniu może również

wpłynąć na podejmowanie decyzji o założeniu rodziny, a w konsekwencji zwiększeniu udziału najmłodszej części społeczeństwa. Szczególnie atrakcyjne do zamieszkania dla młodych ludzi są obecnie miejsca, gdzie w niewielkiej odległości można zaspokoić potrzeby związane m.in.: z opieką nad dziećmi (w obszarze rewitalizacji nie ma żłobka, zlokalizowane jest przedszkole samorządowe jednak nie posiada odpowiedniej liczby miejsc), pracą o odpowiednim wynagrodzeniu, ale również miejsca gdzie można realizować swoje pasje, rozwijać się oraz spędzać aktywnie czas.

Aktywność społeczna, przejawiająca się m.in. liczbą inicjatyw oddolnych, uczestnictwa w wydarzeniach integrujących mieszkańców oraz funkcjonowaniem stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, jest bardzo zróżnicowana na obszarze rewitalizacji. Różnicowanie to wynika m.in. z uwagi na wiek uczestników życia publicznego, ich zamożność, status społeczny czy najbliższe otoczenie. Mimo, że na obszarze rewitalizacji funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych, to ze względu na brak odpowiedniego zaplecza, siedziby czy miejsca do organizowania spotkań, ich działalność często nie jest rozwijana na szeroką skalę, sprowadza się do nieregularnych spotkań i braku większego zaangażowania. Należy jednak zauważyć,

że potencjał stowarzyszeń jest bardzo duży, szczególnie ze względu na ich szeroką gamę i nakierowanie na bardzo różne grupy mieszkańców, od seniorów poprzez osoby z niepełnosprawnościami, do grup osób mających wspólne pasje np. wędkarzy.

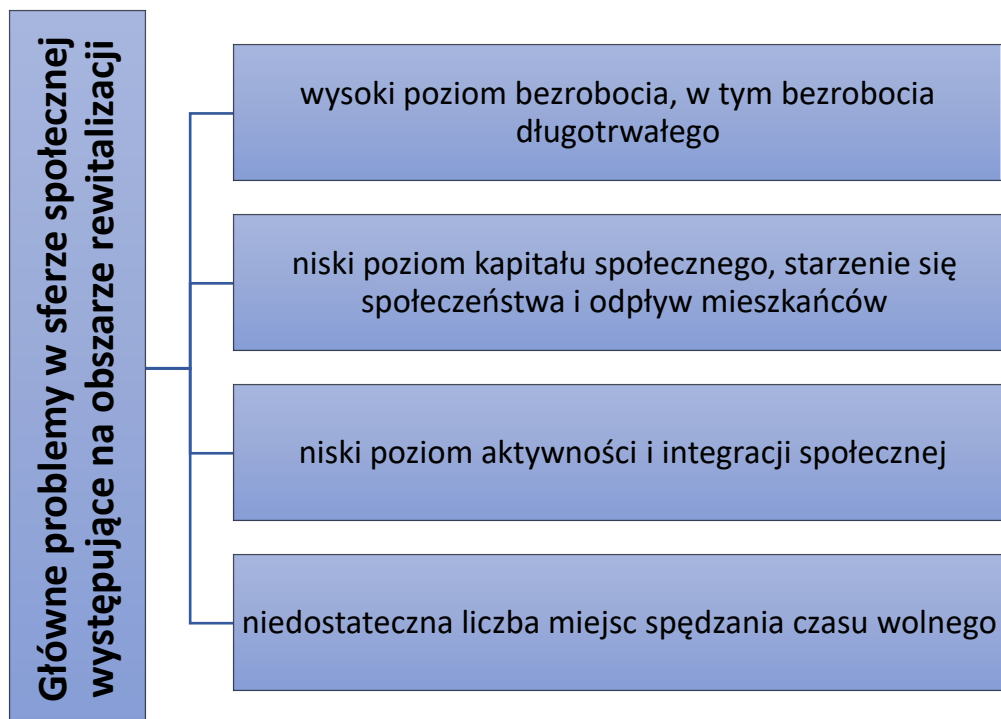
Przeprowadzone badania ankietowe na grupie mieszkańców obszaru rewitalizacji, a także wywiady pogłębione oraz wizja lokalna pozwoliły potwierdzić zidentyfikowanie problemy występujące na obszarze rewitalizacji. Wg przeprowadzonego badania:

- 68 % respondentów jako znaczący problem obszaru rewitalizacji uznało problem z dostępnością przestrzenną dla osób o szczególnych potrzebach,
- 67 % respondentów jako znaczący i występujący w wysokim natężeniu problem obszaru rewitalizacji uznało niski poziom uczestnictwa społeczności w życiu publicznym i / lub kulturalnym,
- 62 % respondentów jako znaczący problem obszaru rewitalizacji uznało niski poziom samoorganizacji społecznej,
- 39 % respondentów jako znaczący problem obszaru rewitalizacji uznało wykluczenie społeczne osób starszych,

- 39 % respondentów jako znaczący problem obszaru rewitalizacji uznało migrację osób młodych, rodzin z dziećmi.

Rysunek 3 Główne problemy w sferze społecznej występujące na obszarze rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

5.3.2 Strefa gospodarcza

Wyznaczony obszar rewitalizacji, podobnie jak obszar całej gminy Józefów nad Wisłą jest obszarem o typowo rolniczym charakterze. Blisko 80% mieszkańców utrzymuje się głównie z rolnictwa. Największymi walorami gminy jest agroklimat, czego dowodem jest duży udział sadów (14,6% powierzchni użytków rolnych) – wymagających uprzywilejowanych warunków klimatycznych. Główne kompleksy sadownicze na obszarze rewitalizacji znajdują się Mazanowie (podobszar rewitalizacji II). Łąki i pastwiska zajmują 9,4% powierzchni użytków rolnych.

Sytuację gospodarczą na terenie obszaru rewitalizacji oraz gminy Józefów nad Wisłą odzwierciedla wskaźnik liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 100 mieszkańców oraz wskaźnik jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności. Porównując liczbę nowych przedsiębiorstw na obszarze rewitalizacji do innych jednostek na terenie gminy zauważyć można, że w związku z dużą gęstością zaludnienia dużej liczby

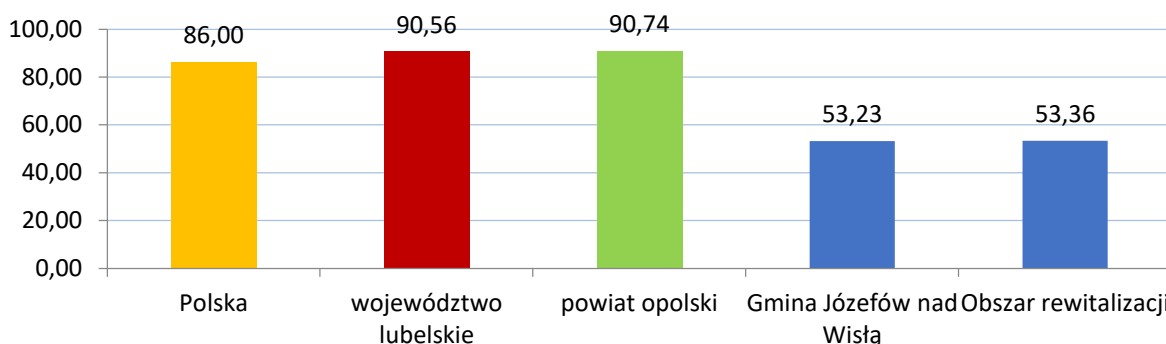
ludności, mieszkańcy obszaru rewitalizacji charakteryzuje się nieznacznie wyższą aktywnością gospodarczą niż średnia dla gminy, ale znacznie niższą od średniej dla powiatu, województwa i kraju.

Tabela 8 Wskaźniki obrazujące sytuację gospodarczą na obszarze gminy i obszaru rewitalizacji

Jednostka referencyjna	Liczba podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców
Gmina Józefów nad Wisłą	226	3,56
Obszar rewitalizacji	51	5,85
Podobszar I	4	1,01
Podobszar II	14	3,60
Podobszar III	9	3,73

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 2 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2021 roku – porównanie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Centrum gospodarcze gminy Józefów nad Wisłą, zlokalizowane jest w mieście Józefów nad Wisłą, czyli w głównym obszarze rewitalizacji. Część lokalnych przedsiębiorstw funkcjonujących w centrum Józefowa nad Wisłą odznacza się słabą kondycją. Wiele lokali pozostaje pustych, przez co z upływem czasu niszczeją i nie są atrakcyjne dla potencjalnych nowych najemców lub nabywców. Wizja lokalna uwidoczniła wiele obiektów, które są wystawione na sprzedaż bądź pod wynajem. Powody opuszczania lokali (głównie usługowych) w centrum miasta mogą być różne. Częstym powodem jest niedostosowanie oferty usługowej do lokalnej klienteli (coraz mniejsza liczba klientów skutkuje brakiem opłacalności biznesu i decyzją o zamknięciu punktu).

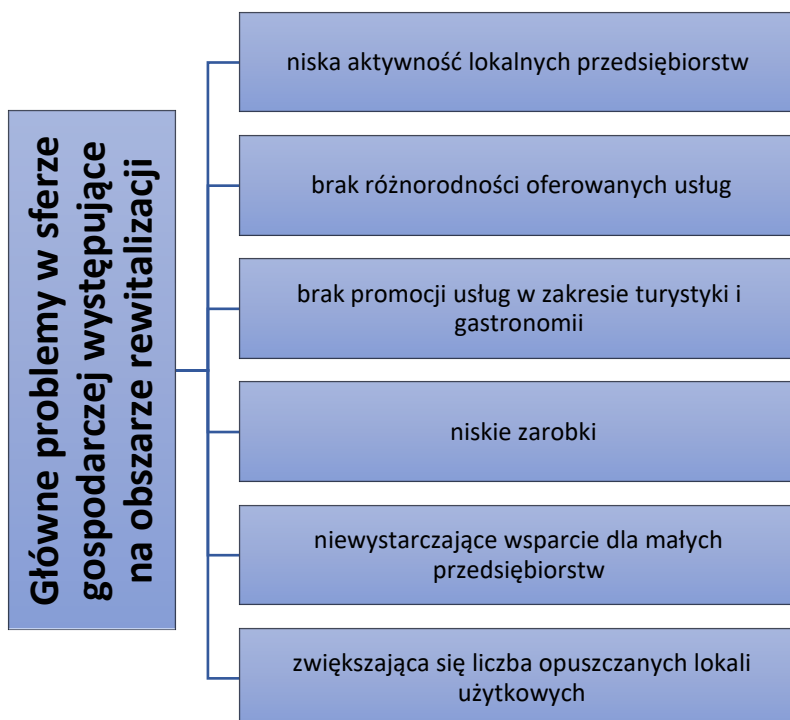
Na niską kondycję lokalnych przedsiębiorstw w obszarze rewitalizacji wpływ mają również niskie zarobki. Z jednej strony, przedsiębiorcy nie osiągają satysfakcjonujących przychodów z prowadzonej działalności, często podnosząc ceny, pracownicy z kolei nie mogą liczyć na

stawki odpowiadające dużym aglomeracjom miejskim. Z kolei zarabiający niewiele mieszkańcy nie są skłonni korzystać z coraz droższych usług oferowanych przez lokalne przedsiębiorstwa, ponieważ są zmuszeni zaspokoić tylko najpilniejsze potrzeby. Na tę sytuację niewątpliwie negatywny wpływ miała również pandemia Covid-19, panująca od 2020 roku, a także niestabilna sytuacja na rynku oraz inflacja w późniejszym czasie.

Na obszarze rewitalizacji obserwuje się również niewystarczającą dostępność bazy noclegowej. Kraina Lessowych Wąwozów, do której należy obszar całej gminy Józefów nad Wisłą jest obszarem chętnie odwiedzanym przez turystów (szczególnie w zakresie turystyki rowerowej, kajakowej czy weekendowej). W najpopularniejszych serwisach oferujących zakwaterowanie trudno znaleźć jednak możliwość noclegu w samym Józefowie, za wyjątkiem Hotelu Bursztynowego. To z kolei dowodzi kolejnego problemu występującego wśród lokalnych usługodawców – brak inwestycji w marketing i reklamę swoich usług, co znacznie ogranicza możliwości promocyjne danego miejsca.

Rysunek 4 Główne problemy w sferze gospodarczej występujące na obszarze rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

5.3.3 Strefa środowiskowa

Analiza wskaźnikowa służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji nie wykazała występowania problemów w obszarze środowiska. Badane było pokrycie budynków mieszkalnych oraz powierzchnia materiałów zawierających azbest. Ze względu na specyfikę zabudowy oraz duży udział zabudowy gospodarczej na obszarach wiejskich, problem ten jest zdecydowanie większy na wsiach niż w Józefowie nad Wisłą.

Na obszarze rewitalizacji nie ma zlokalizowanej stacji pomiarowej jakości powietrza wchodzącej w sieć Państwowego Monitoringu Środowiska. Według rocznej oceny jakości powietrza na terenie województwa lubelskiego w 2021 roku, na terenie gminy Józefów nad Wisłą wykazano przekroczenia poziomów dopuszczalnych benzo(a)pirenu B(a)P oraz ozonu.

Największym zagrożeniem dla jakości powietrza na obszarze rewitalizacji jest tzw. niska emisja, definiowana jako emisja pyłów i gazów do atmosfery z emiterów nieprzekraczających 40 m wysokości. Pyły i gazy powstają w wyniku spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych. Największa emisja pochodzi z indywidualnych źródeł grzewczych. Są to w większości stare, wysokoemisyjne kotły. Problem niskiej emisji potęgowany jest również przez transport, na co negatywnie wpływa zła organizacja ruchu powodująca niekiedy korki w centrum miasta.

Problem zanieczyszczeń powietrza z niskiej emisji został również podniesiony przez uczestników badań ankietowych. Jako przyczyny zanieczyszczeń można wskazać złej jakości piece oraz opał, w tym również wykorzystywanie do opału odpadów, zużytych mebli itp. Wykorzystanie złej jakości opału może być spowodowane brakiem świadomości środowiskowej mieszkańców, jednak najczęściej jest to spowodowane czynnikami ekonomicznymi. Osoba, której nie stać na zaspokojenie podstawowych potrzeb, oszczędza na tym, co jest możliwe, m.in. właśnie na jakościowym opale. Wpływ na taki stan rzeczy ma także niewystarczające wsparcie dla mieszkańców w zakresie podejmowania działań środowiskowych.

Potencjalna poprawa jakości powietrza w długofalowej perspektywie może się także wiązać ze wzrostem energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych. Na chwilę obecną, rozpowszechnienie instalacji OZE na obszarze rewitalizacji jest znikome, co wynika z jednej strony z czynników ekonomicznych (brak wystarczających środków), a z drugiej z rodzaju zabudowy, często objętej ochroną konserwatorską, gdzie jakiegokolwiek ingerencje są dość skomplikowane, a często niemożliwe.

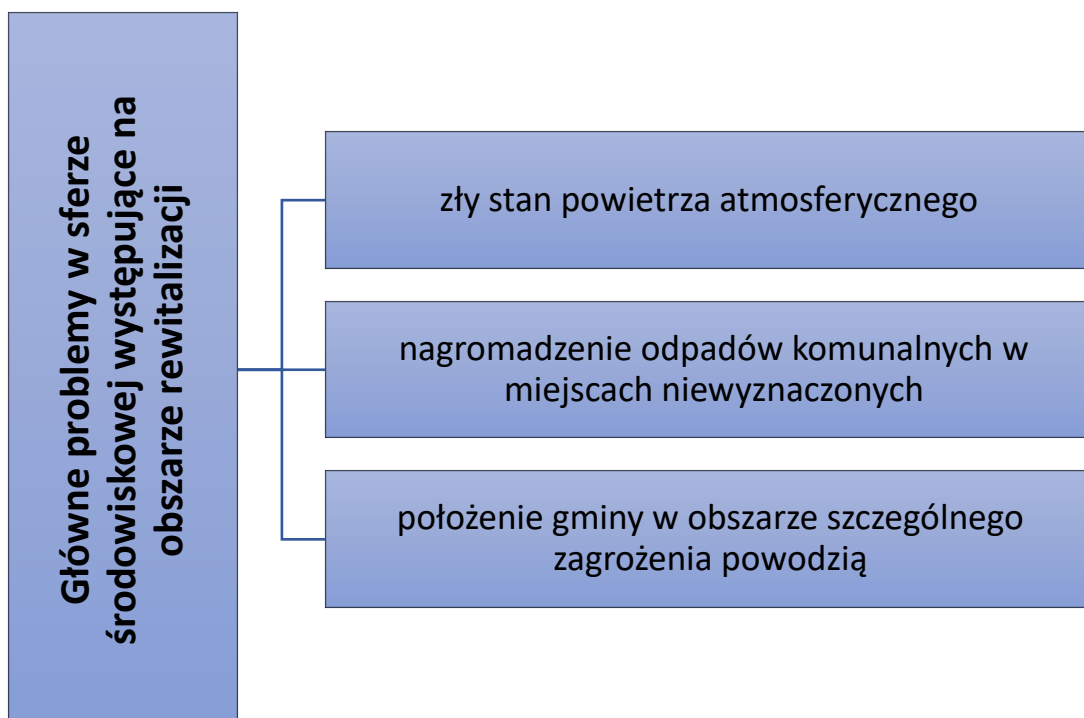

Dużym problemem jest również brak efektywności energetycznej budynków. Część zabudowań mieszkalnych nie posiada ocieplenia i odpowiedniej izolacji. Nieszczelności występują również w pokryciach dachowych, stolarce okiennej oraz częściach wspólnych np. klatkach schodowych. Przez nieszczelność zabudowy, część ciepła wydostaje się na zewnątrz, co powoduje straty ciepła i konieczność dalszego dogrzewania mieszkań, aby utrzymać odpowiednią temperaturę.

Kolejnym zidentyfikowanym problemem na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej jest występowanie miejsc, gdzie często zalegają odpady komunalne. Najczęściej są to opakowania bądź butelki po napojach alkoholowych. Problem ten negatywnie oddziałuje również na reprezentatywne funkcje centrum miasta, ale także na estetykę całej przestrzeni. Pozostawianie odpadów w miejscach niewyznaczonych może być spowodowane zbyt małą ilością koszy na śmieci w często uczęszczanych miejscach, ale także nieświadomością mieszkańców. Osoby pozostawiające śmieci (szczególnie szklane, metalowe), nie są świadomi potencjalnych konsekwencji, kiedy potłuczone szkło lub metal może uszkodzić np. rower, samochód czy wózek dziecięcy, ale także spowodować skaleczenie.

Z punktu widzenia potencjalnej lokalizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, należy zwrócić uwagę na występowanie w gminie Józefów nad Wisłą oraz w granicach obszaru rewitalizacji obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Rysunek 5 Główne problemy w sferze środowiskowej występujące na obszarze rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

5.3.4 Strefa przestrzenno-funkcjonalna

Sfera przestrzenno-funkcjonalna na obszarze rewitalizacji poddana była analizie wskaźnikowej w ujęciu dostępności do infrastruktury publicznej oraz występowania na badanym terenie obiektów zabytkowych.

W 2021 roku w Gminnej Ewidencji Zabytków wpisanych było 65 obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie całej gminy Józefów nad Wisłą. Aż 40 z nich zlokalizowanych było na obszarze rewitalizacji. Duża liczba obiektów zabytkowych często wiąże się z dużym potencjałem turystycznym. Należy jednak zauważyć, że występowanie licznych zabytków może skutkować szeregiem komplikacji. Faktem jest, iż każda ingerencja w zabytek, związana z poprawą jego trwałości, zabezpieczeniem konstrukcji, remontem czy poprawą estetyki wymaga szeregu zezwoleń oraz dużych kosztów związanych w wykorzystaniem odpowiednich materiałów i rozwiązań. Ze względu na brak funduszy przeznaczonych na takie inwestycje, zabytki często niszczej, przez co zwiększa się niebezpieczeństwo dla odwiedzających lub przechodniów.

Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego - rejestr zabytków nieruchomości „A” znajdujące się na obszarze rewitalizacji:

1) Zespół klasztorny pobernardyński w Józefowie, nr rej. A/556, obejmujący:

- a) kościół parafialny pw. Bożego Ciała,
- b) klasztor pobernardyński ,
- c) dzwonnice,
- d) ogrodzenie,
- e) bramę reprezentacyjną,
- f) bramę gospodarczą,
- g) drzewostan,

2) Zespół pałacowo-parkowy w Józefowie nad Wisłą, nr rej. A/790, obejmujący:

- a) pałac,
- b) park,

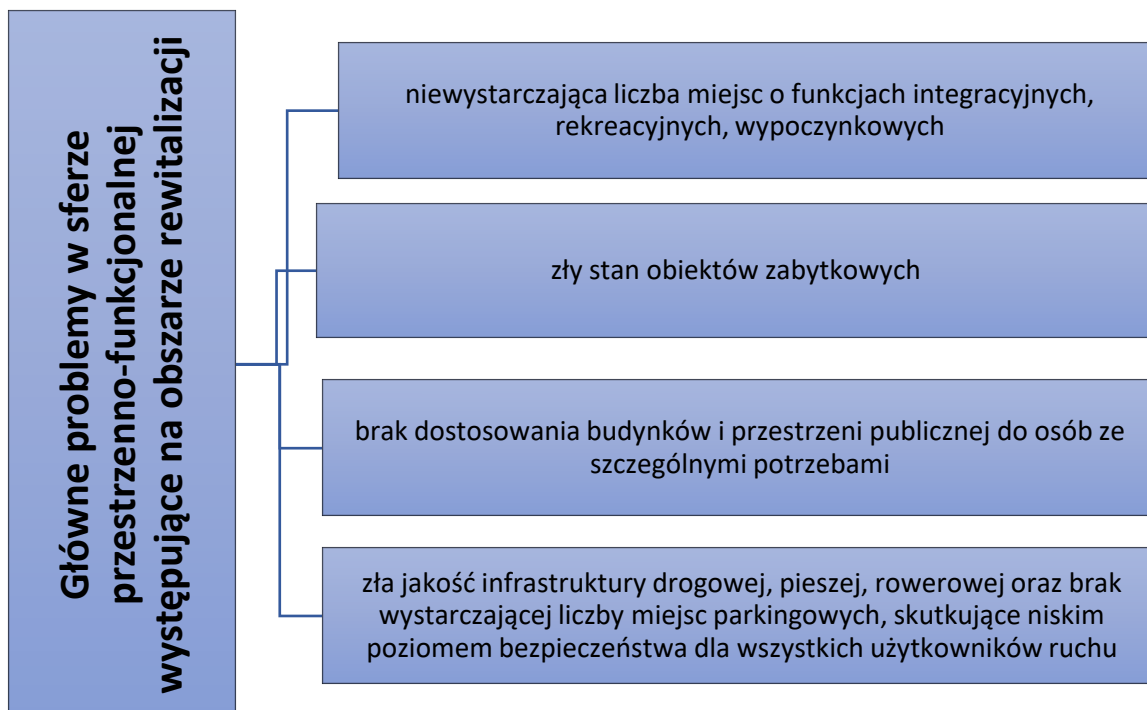
Na obszarze rewitalizacji zlokalizowanych jest kilka ważnych obiektów przestrzeni publicznej, w tym siedziby jednostek samorządowych. W centrum Józefowa nad Wisłą znajduje się rynek, przy którym mieści się siedziba Urzędu Miejskiego w Józefowie nad Wisłą. Nieco dalej mieści się siedziba Gminnego Centrum Kultury). Oba budynki nie są przystosowane do przyjmowania osób ze szczególnymi potrzebami. Dotyczy to zarówno osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, intelektualnymi, ale również osób starszych, osób o zmniejszonych możliwościach poruszania się, a nawet osób z wózkami dziecięcymi czy ciężkim bagażem. Budynki te nie są więc w pełni dostępne do ogółu społeczeństwa, co jest szczególnie problematyczne przy realizowaniu zajęć dla seniorów na piętrze budynku GCK. Budynek Urzędu Miejskiego również wymaga gruntownego dostosowania, zarówno do standardów dostępności, ale również w celu podnoszenia jakości obsługi interesantów oraz komfortu pracy pracowników. Problemem są jednak bardzo ograniczone możliwości ingerencji w tkankę budynku Urzędu, co uniemożliwia wykonanie np. wind, podjazdów, poszerzenia korytarzy itd. Przestrzeń w centrum Józefowa nad Wisłą składa się w dużej części z budynków jednorodzinnych oraz występujących w ich obrębie podwórek.

Dużym problemem w granicach obszaru rewitalizacji są wąskie drogi oraz wąskie chodniki, a także wynikające z nich trudności w organizacji ruchu drogowego. Z uwagi na niewielką liczbę miejsc parkingowych w centrum, kierowcy często parkują na chodnikach, co skutkuje trudnościami w poruszaniu się po ciągach pieszych i rowerowych, a także zwiększa

niebezpieczeństwo. Dodatkowo istnieją miejsca, gdzie chodniki same w sobie mają bardzo niewielką szerokość, co utrudnia korzystanie z nich przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

Rysunek 6 Główne problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej występujące w obszarze rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

5.3.5 Strefa techniczna

Problemy w sferze technicznej występujące w obszarze rewitalizacji są ściśle powiązane z problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Analiza wskaźnikowa wykazała, że w na terenie gminy Józefów nad Wisłą znajduje się 37 obiektów komunalnych, z czego część jest w stanie wymagającym remontu.

W zasobach gminy znajduje się następująca liczba budynków:

- administracyjne – 1,
- budynki mieszkalne jednorodzinne – 1,
- budynki mieszkalne wielorodzinne – 4,
- budynki użytkowe – 1,
- była zlewnia mleka – 1,
- budynki obiektów szkolnych – 4 budynki oraz 3 budynki gospodarcze przy szkołach,
- świetlice wiejskie – 7,

- budynki użyteczności kultury – 1,
- biblioteka – 1,
- budynki remizo - świetlic – 3,
- budynki garażowe – 4,
- budynki szatni sportowych – 1,
- budynki Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. – 2.

Wśród obiektów i miejsc istotnych dla rozwoju lokalnego, zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji, wskazać można m.in. Rynek w Józefowie nad Wisłą, a także budynki użyteczności publicznej jak np. Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Kultury, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą, Szkoła Podstawowa w Starych Boiskach. Wskazanie najistotniejszych obiektów wraz z ich przeznaczeniem i aktualnym stanem znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 9 Charakterystyka obiektów publicznych na obszarze rewitalizacji

Miejsce / Obiekt publiczny	Funkcje jakie obecnie pełni miejsce/obiekt	Stan techniczny, występujące problemy, potrzeby inwestycyjne
Rynek w Józefowie nad Wisłą	Miejsce spotkań, imprez okolicznościowych, festynów, jarmarków z funkcją usługową	Uporządkowanie chaosu przestrzennego poprzez wprowadzenie nowego układu na rynku
Urząd Miejski	Usługi publiczne	Stan zły, potrzebny remont wewnątrz i dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, znaczne utrudnienie ze względu na warunki budynku
Ośrodek Pomocy Społecznej	Usługi publiczne	Stan zły, potrzebny remont wewnątrz i dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, znaczne utrudnienie ze względu na warunki budynku
Gminne Centrum Kultury	Kulturalne	stan zły, potrzebny remont wewnątrz i dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, znacznie utrudnione ze względu na warunki w budynku
Zespół Szkół Ogólnokształcących	Oświatowe	Stan dobry
Szkoła Podstawowa w Starych Boiskach	Oświatowe	Stan zły, potrzebny remont wewnątrz i dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, znaczne utrudnienie ze względu na warunki budynku

Źródło: Opracowanie własne

Jak wskazano w powyższej tabeli, józefowski Rynek, z różnych przyczyn tracą część swoich funkcji. Utrata funkcji Rynku związana jest z problemami występującymi w sferze gospodarczej oraz pokłosie problemów społecznych, związanych głównie z zachowaniami młodzieży, które odbiegają od przyjętych społecznie norm. Z kolei problemy występujące w budynkach użyteczności publicznej – Urzędzie Miejskim oraz budynku Gminnego Centrum Kultury, związane są z niedostosowaniem infrastruktury do obecnych standardów oraz

wiekami zabudowań. Budynek Urzędu nie gwarantuje pełnej możliwości obsługi interesantów będących osobami ze szczególnymi potrzebami, dodatkowo zbyt mała przestrzeń wpływa negatywnie zarówno na jakość pracy urzędników, jak i jakość obsługi interesantów.

Charakterystyczne dla obszaru rewitalizacji są jednorodzinne zabudowania mieszkalne, kamienice oraz znajdujące się pomiędzy nimi podwórka. Zdecydowana większość kamienic stanowi własność prywatną. Wizja terenowa zwróciła uwagę na zróżnicowany stan elewacji, stolarki okiennej czy dachów poszczególnych budynków. Zaobserwowano kilka budynków, które zostały odnowione najprawdopodobniej w ciągu kilku ostatnich lat. Odnowione elewacje kamienic widoczne są głównie na płycie Rynku w Józefowie nad Wisłą. Niestety idąc dalej uliczkami odchodzącymi od głównego placu miasta, zauważalny był coraz gorszy stan elewacji, tynk miejscami odpadał, łuszczył się, widoczne było, że niektóre budynki nie posiadają odpowiedniej izolacji i ocieplenia, przez co odznaczają się niską efektywnością energetyczną i dużymi stratami energii cieplnej.

Istotnym problemem jest również niedostosowanie budynków mieszkalnych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Wśród kluczowych utrudnień można wskazać m.in. brak wind, podjazdów, strome schody, wąskie wejścia i korytarze. Powoduje to konieczność udzielania pomocy przy poruszaniu się w budynku osobom ze szczególnymi potrzebami przez inne osoby, co zmniejsza ich samodzielność i poczucie własnej wartości.

Warto zauważyć, że Planistyczną ochroną konserwatorską, objęty jest zabytkowy układ urbanistyczny w Józefowie nad Wisłą – obejmuje XVII w. regularny układ miejski, z rynkiem zbliżonym do kwadratu i szachownicowym układem ulic i zabudowy. Zalecane opracowania projektów rewitalizacji powinny zatem podkreślać tożsamość dawnego miasteczka, które uwzględni:

- tradycyjną funkcję usługowo-mieszkalną, kształt i charakter dawnego rynku, utrzyma linie regulacyjne oraz historyczne linie zabudowy,
- uporządkowanie i odtworzenie pierzei rynkowych, utrzymanie skali zabudowy, uzupełnianie lub odtworzenie zabudowy małomiasteczkowej, w oparciu o projekty

indywidualne, uwzględniające miejscową tradycję budowlaną (gabaryty, kształt i pokrycie dachu, detal architektoniczny),

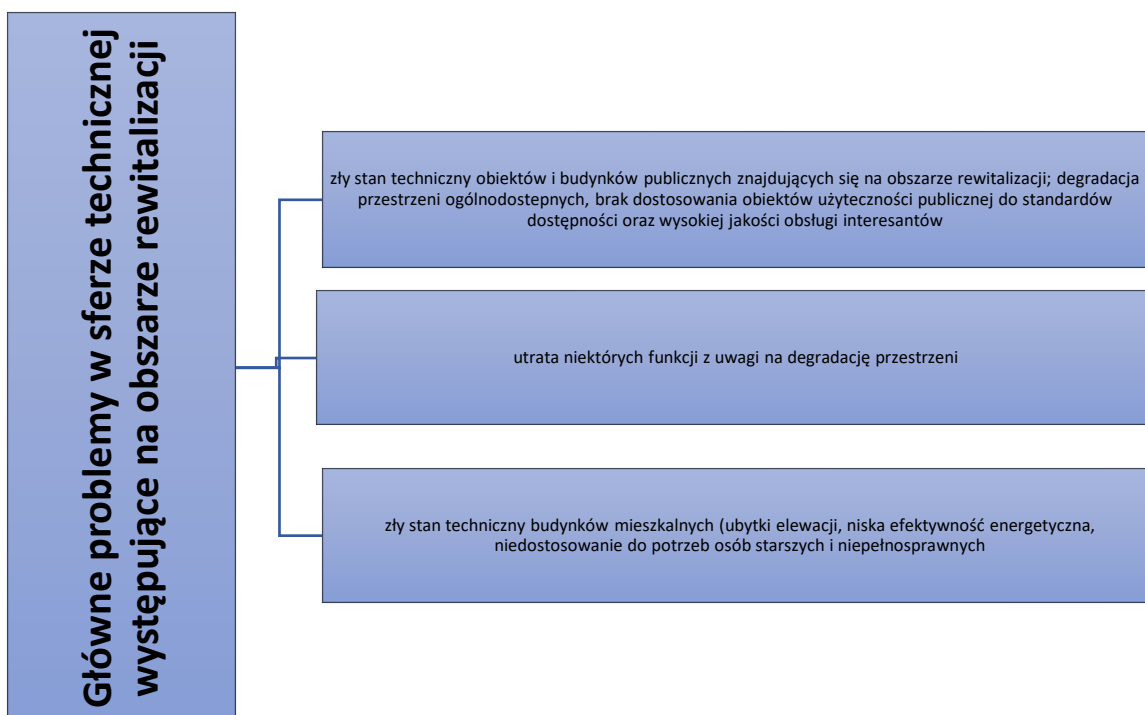
- projekt jednolitej małej architektury (ławki, ogrodzenia, śmietniki, nawierzchnie placu i ciągów pieszych).

Wskazane jest również przywrócenie historycznego wyglądu miasta m.in. przez:

- usunięcie z Rynku przystanku PKS i dawnego budynku dworcowego,
- postuluje się odbudowę ratusza miasta Józefowa nad Wisłą (Rynek - Plac Wolności), w nawiązaniu do historycznej formy jako obiektu wielofunkcyjnego: kultura (np. dom kultury, muzeum, biblioteka, sale: wystaw, kinowa), obsługa ruchu turystycznego (np. gastronomia, zaplecze imprez masowych), administracja (np. reprezentacyjna siedziba władz miasta i gminy, Urząd Stanu Cywilnego, sala konferencyjna) itp. lub zaakcentowanie w nawierzchni wybranego placu tradycji miasta (lokalizacji ratusza),
- przywrócenie rynkowi i jednolitego wnętrza urbanistycznego;
- dopełnianie i uzupełnienia zabudowy pierzei rynkowej (zawartej i ujednoliconej do wys. II kondygnacji, z zastosowaniem odpowiedniej kolorystyki),
- zachowanie istniejących linii zabudowy ulic wlotowych (Opolskiej, Urzędowskiej i Powstańców) i zatylnych (Nadwiślańskiej, Parkowej, Cichej, Partyzantów, Plażowej),
- zachowanie placu targowego w północnym kwartale zabudowy miasta.

Rysunek 7 Główne problemy w sferze technicznej występujące na obszarze rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

5.4 Podsumowanie diagnozy obszaru rewitalizacji

Poniższa tabela zawiera syntetyczne zestawienie obszarów problemowych występujących na obszarze rewitalizacji, wraz ze wskazaniem miejsca ich występowania w poszczególnych obszarach i podobszarach rewitalizacji, wyznaczonych na terenie gminy Józefów nad Wisłą.

Tabela 10 Zestawienie głównych problemów w diagnozowanym obszarze ze wskazaniem miejsc ich intensywnego występowania

Obszary problemowe / Miejsce występowania	Obszar rewitalizacji I Józefów nad Wisłą	Podobszar I Kaliszany Kolonia, Stare Kaliszany, Łopoczno	Podobszar II Mazanów	Podobszar III Stare Boiska
Sfery społeczna				
wysoki poziom bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego				
niski poziom kapitału społecznego, starzenie się społeczeństwa i odpływ mieszkańców				
niski poziom aktywności i integracji społecznej				
niedostateczna liczba miejsc spędzania czasu wolnego				
Sfery gospodarcza				
niska aktywność lokalnych przedsiębiorstw				
brak różnorodności oferowanych usług				
brak promocji usług w zakresie turystyki i gastronomii				
niskie zarobki				
niewystarczające wsparcie dla małych przedsiębiorstw				
zwiększająca się liczba opuszczanych lokali użytkowych				
Sfery środowiskowa				
zły stan powietrza atmosferycznego				
nagromadzenie odpadów komunalnych w miejscach niewyznaczonych				
położenie gminy w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią				
Sfery przestrzenno-funkcjonalna				
niewystarczająca liczba miejsc o funkcjach integracyjnych, rekreacyjnych, wypoczynkowych				
zły stan obiektów zabytkowych				
brak dostosowania budynków i przestrzeni publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami				

zła jakość infrastruktury drogowej, pieszej, rowerowej oraz brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych, skutkujące niskim poziomem bezpieczeństwa dla wszystkich użytkowników ruchu				
Sfera techniczna				
zły stan techniczny obiektów i budynków publicznych znajdujących się na obszarze rewitalizacji; degradacja przestrzeni ogólnodostępnych, brak dostosowania obiektów użyteczności publicznej do standardów dostępności oraz wysokiej jakości obsługi interesantów				
utrata niektórych funkcji z uwagi na degradację przestrzeni				
zły stan techniczny budynków mieszkalnych (ubytki elewacji, niska efektywność energetyczna, niedostosowanie do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych)				

Źródło: Opracowanie własne

5.5 Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru, powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, czy środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występujące wyłącznie na jego obszarze. W gminie Józefów nad Wisłą działa wiele instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych, które wspierają rozwój lokalnej społeczności, poszerzają dostęp do kultury, rozrywki, aktywnych form spędzania czasu oraz wspierają osoby potrzebujące, znajdujące się w równej sytuacji życiowej. W Józefowie nad Wisłą funkcjonują następujące jednostki, stanowiące duży potencjał dla możliwości rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji:

Urząd Miejski – zlokalizowany przy ulicy Opolskiej, w niedużej odległości od centrum Józefowa. Pracownicy Urzędu w ramach swoich możliwości i właściwości, służą pomocą i radą mieszkańcom potrzebującym wsparcia m.in. w sprawach administracyjnych. W Urzędzie można również skorzystać z pomocy lub porady w zakresie: programu „Czyste powietrze”, programu wymiany pieców, usuwania azbestu, zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów gospodarczych. Pracownicy Urzędu są również odpowiedzialni za efektywne wdrażanie i koordynowanie różnych projektów i programów dla mieszkańców. Dodatkowo, poszczególne jednostki Urzędu uczestniczą w organizacji i przygotowaniu wydarzeń integracyjnych, kulturalnych i promocyjnych, które odbywają się zarówno w Józefowie nad Wisłą, jak i całej gminie.

Gminne Centrum Kultury z siedzibą przy ul. Parkowej w Józefowie nad Wisłą. Jest to instytucja upowszechniająca kulturę, zajmująca się promowaniem gminy i rozwojem turystyki w gminie Józefów nad Wisłą. Do zadań GCK należy przede wszystkim: rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań kulturalnych mieszkańców gminy oraz tworzenie możliwości ich zaspokajania, organizowanie różnorodnych form uczestnictwa w życiu kulturalnym, organizowanie masowych imprez o zasięgu ponadregionalnym, prowadzenie zajęć i tworzenie zespołów, integracja mieszkańców gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Józefowie nad Wisłą – jest to wyodrębniona jednostka organizacyjna Gminy Józefów nad Wisłą, prowadzona w formie jednostki budżetowej.

Siedziba Ośrodka mieści się przy ul. Opolskiej w Józefowie nad Wisłą. Jednostka realizuje zadania własne i zlecone gminie z zakresu pomocy społecznej. Działalność Ośrodka wspiera osoby

i rodziny w działaniach zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie do usamodzielnienia i umożliwienie funkcjonowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Wśród świadczeń pomocy społecznej wyróżnia się świadczenia pieniężne (np. zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalne) oraz świadczenia niepieniężne (np. praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze).

Niezwykle istotnym potencjałem gminy jest mnogość programów, jednostek czy organizacji dedykowanych seniorom. Gmina Józefów nad Wisłą prowadzi aktywną politykę senioralną, która stanowi odpowiedź samorządu na zmieniającą się strukturę demograficzną społeczeństwa. Na obszarze rewitalizacji funkcjonuje Klub Seniora, który swoją siedzibę ma w budynku GCK przy ul. Parkowej. W Klubie odbywają się zajęcia edukacyjne, muzyczne i kulturalne, a każde spotkanie jest okazją do integracji środowiska seniorów.

Dużym potencjałem w sferze społecznej są liczne organizacje pozarządowe, działające na terenie gminy. W 14 miejscowościach (sołectwach) na obszarze gminy działają jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, których zakres działalności dotyczy ochrony i zapobiegania pożarom, ratownictwa ludzi i mienia oraz działalności proekologicznej. Poza Józefowem nad Wisłą gdzie zlokalizowany jest Ośrodek Kultury, funkcjonuje wiele świetlic organizacji wiejskich. Duża część organizacji pozarządowych działa na terenie Józefów nad Wisłą i w jego centrum, co stanowi duży potencjał społeczny. Lista organizacji, wraz z podstawową działalnością wykazana jest w poniższej tabeli.

Tabela 11 Organizacje pozarządowe na obszarze gminy Józefów nad Wisłą

<p>Klub Sportowy „KS Wisła Józefów” Adres siedziby – kontakt: ul. Opolska 31A 24-340 Józefów nad Wisłą Polska, gmina: Józefów nad Wisłą, powiat: opolski Tel.: 661 170 660 E-mail: wisla.jozefow@op.pl Strona: www.wislajozefowsejorzy.futbolowo.pl Promocja aktywności ruchowej wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.</p>
<p>Stowarzyszenie na rzecz ekorozwoju wsi Chruślanki Józefowskie i Idalin Adres siedziby – kontakt: Chruślanki Józefowskie 83 24-340 Józefów nad Wisłą Polska, gmina: Józefów nad Wisłą, powiat: opolski Tel.: 81 828 60 03</p>

e-mail: spchruslanki@wp.pl

Rok powstania: 2001

Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju: społecznego, kulturalnego, gospodarczego w wsi Chruślanki Józefowskie i Idalin. Wspieranie demokracji i budowanie społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym.

Stowarzyszenie – Koło Gospodyń Wiejskich Wsi Chruślanki Józefowskie i Idalin

Adres siedziby – kontakt:

Chruślanki Józefowskie 71 24-300 Opole Lubelskie

Polska, gmina: Józefów nad Wisłą, powiat: opolski

Działalność opiekuńcza, oświatowa, edukacyjna, kulturalna, wspieranie inicjatyw społecznych, ochrona zdrowia, a także promocja zdrowia – wśród społeczności wiejskiej i lokalnej. Współpraca i pomoc dla kół gospodyń wiejskich i innych organizacji działających na wsi. Reprezentowanie interesów stowarzyszenia i innych organizacji społecznych działających na terenie wsi wobec władzy samorządowej, rządowej oraz wobec innych organizacji. Wspomaganie członków w działalności gospodarczej, kulturalnej i społecznej. Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych, kulturalnych, społecznych oraz zdrowotnych. Obrona praw, reprezentowanie interesów i działanie na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet – szczególnie wiejskich i ich rodzin. Inicjowanie

i podejmowanie różnorodnych działań na rzecz poprawy życia i pracy kobiet wiejskich, udzielanie pomocy kobietom w wykonywaniu przez nie obowiązków matki, obywatelki, producentki i gospodyni. Prowadzenie wśród kobiet wiejskich działalności społeczno-wychowawczej, oświatowo-kulturalnej, w zakresie poprawy warunków socjalno-bytowych rodzin wiejskich, upowszechniania postępu w rolnictwie i gospodarstwie domowym oraz poprawy stanu ochrony zdrowia i opieki społecznej mieszkańców wsi. Współpraca z innymi organizacjami o podobnym profilu działania w kraju i zagranicą.

Stowarzyszenie – Koło Gospodyń Wiejskich „Polka”

Adres siedziby – kontakt: Chruślina 59 24-340 Józefów nad Wisłą

Polska, gmina: Józefów nad Wisłą, powiat: opolski

Integracja i aktywizacja mieszkańców wsi. Obrona praw i reprezentowanie interesów kobiet wiejskich i ich rodzin. Inicjowanie i podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet. Prowadzenie w środowisku kobiet wiejskich działalności upowszechniającej postęp w wiejskich gospodarstwach domowych i rolnictwie. Wychowywanie młodego pokolenia w duchu tolerancji, patriotyzmu i poszanowania tradycyjnych wartości. Dążenie do poprawy ochrony zdrowia. Dbałość o kulturę, tradycję i dziedzictwo kulturowe oraz budowanie poczucia tożsamości regionalnej. Szerzenie kultury kulinarnej. Upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i rekreacji. Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej. Działalność charytatywna. Pomoc osobom niepełnosprawnym

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Józefów nad Wisłą posiada również możliwe do wykorzystania potencjały w zakresie gospodarki i ochrony środowiska. Na terenie gminy funkcjonuje kilka dużych zakładów będących miejscem pracy dla wielu mieszkańców. Wśród nich można wyróżnić m.in. następujące przedsiębiorstwa lub instytucje: EFEMERYDA w Owczarni - produkujące opakowania, zakład produkcyjny BA-MET w Niesiołowicach. Działa też kilka zakładów rzemiosła produkcyjnego piekarnia (Kolczyn), tartaki (Wałowice, Miłoszówka).. Poszczególni pracodawcy zatrudniają od kilku do kilkudziesięciu pracowników, w większości w obszarze

produkcji, ale też handlu czy innych usług. Gmina Józefów nad Wisłą prowadzi również aktywną politykę w zakresie wsparcia rozwoju gospodarczego, m.in. ubrając w niezbędną infrastrukturę tereny inwestycyjne czy prowadząc proinwestycyjną politykę przestrzenną.

W zakresie ochrony środowiska jako potencjał wskazać można prowadzone dla mieszkańców programy i dofinansowania, które pomagają w poprawie stanu środowiska, wpływając również na rosnącą świadomość ekologiczną. Z programu dofinansowań do montażu instalacji solarnych i fotowoltaicznych skorzystało kilkaset gospodarstw domowych. Mieszkańcy widzą potrzebę inwestowania w odnawialne źródła energii. Ważnym elementem kształtującym tożsamość lokalną mieszkańców Józefowa nad Wisłą jest jego dziedzictwo kulturowe, na które składają się m.in. obiekty zabytkowe. Część z nich zlokalizowana jest w obszarze rewitalizacji lub w jego bliskim otoczeniu:

1) Zespół klasztorny pobernardyński w Józefowie nad Wisłą, nr rej. A/556, obejmujący:

- a) kościół parafialny pw. Bożego Ciała,
- b) klasztor pobernardyński ,
- c) dzwonnice,
- d) ogrodzenie,
- e) bramę reprezentacyjną,
- f) bramę gospodarczą,
- g) drzewostan,

2) Zespół pałacowo-parkowy w Józefowie nad Wisłą, nr rej. A/790, obejmujący:

- a) pałac,
- b) park,

Tabela 12 Zestawienie potencjału i zasobów na obszarach rewitalizacji

Określenie obszaru	Określenie potencjału / zasobów
Obszar rewitalizacji I Józefów nad Wisłą	Potencjał społeczny: Gminny Centrum Kultury, Biblioteka Publiczna, OSP Józefów nad Wisłą
	Potencjał gospodarczy: Grupa Producentcka „Józefów Sad”, Firma Stampol, Produkt tradycyjny „Jabłko Józefowskie”, „Szarlotka Józefowska”
	Potencjał środowiskowy: Atrakcyjna linia brzegowa Wisły z możliwością adaptacji pod przystań. Punkty widokowe na skarpie. Ścieżka dydaktyczna (miejsca lęgowe rzadkich gatunków ptactwa wodnego). Bulwary wiślane, promenady
	Potencjał przestrzenno-funkcjonalny: Dziedzictwo historyczne obszaru–Zespół Pałacowo Parkowy. Walory

	architektoniczne Rynku Miasta. (lokacja na prawie Magdeburskim)
	Potencjał techniczny: Internet szerokopasmowy.
Podobszar rewitalizacji I Kaliszany Kolonia, Stare Kaliszany, Łopoczno	Potencjał społeczny: Świetlica wiejska przy OSP w Kaliszanach Kolonii, OSP Kaliszany Kolonia. Dom Rekolekcyjny.
	Potencjał gospodarczy: Występuje deficyt w tym obszarze.
	Potencjał środowiskowy: Kamieniołomy wapienne, Małopolski Przełom Wisły. Tereny leśne pod ścieżki dydaktyczne.
	Potencjał przestrzenno-funkcjonalny: Parking pod Kamieniołomach pod rozbudowę infrastruktury turystycznej. Droga łącząca Łopoczno i Stare Kaliszany z potencjałem na ścieżkę rowerową.
	Potencjał techniczny: Internet szerokopasmowy.
Podobszar rewitalizacji II Mazanów	Potencjał społeczny: Świetlica wiejska w Mazanowie, OSP Mazanów I,
	Potencjał gospodarczy: Produkt tradycyjny „Jabłko Józefowskie” Gospodarstwo Rybackie Mazanów Firma GT Owoce.
	Potencjał środowiskowy: dolina Wyżnicy, stawy, tereny rekreacyjne.
	Potencjał przestrzenno-funkcjonalny Dziedzictwo historyczne obszaru - elementy architektury folwarcznej.
	Potencjał techniczny: Internet szerokopasmowy.
Podobszar rewitalizacji III Stare Boiska	Potencjał społeczny: Świetlica wiejska przy remizie OSP, OSP Stare Boiska, Filia biblioteczna, Szkoła Podstawowa, Ośrodek Zdrowia
	Potencjał gospodarczy: deficyt
	Potencjał środowiskowy: Rzeka Wyżnica. Tereny łąkowe i lasy, położenie w krańcickim obszarze chronionego krajobrazu KOCK
	Potencjał przestrzenno-funkcjonalny: droga powiatowa przy obszarze rewitalizacji
	Potencjał techniczny: Internet szerokopasmowy.

Źródło: Opracowanie własne

5.6 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji potwierdziła nagromadzenie problemów społecznych, ale również środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w jego granicach. Zasadne więc było wyznaczenie obszaru rewitalizacji w obszarach wskazanych w uchwale nr XXXI/209/2018 z 26 stycznia 2018 r. Koncentracja negatywnych zjawisk w analizowanych sferach wpływa negatywnie na tempo i możliwości rozwoju jednostki objętej rewitalizacją, zamieszkującej ją społeczności, ale także całej gminy Józefów nad Wisłą.

Potrzeba rewitalizacji wynika z nagromadzenia zjawisk problemowych, ale również z ich wzajemnego powiązania i oddziaływania. Problemy w sferze społecznej wynikają częściowo z innych problemów (np. niedostatecznej liczby miejsc spędzania czasu wolnego oraz miejsc o funkcjach integracyjnych, rekreacyjnych, wypoczynkowych). Problem starzejącego się społeczeństwa i odpływu mieszkańców jest nierozzerwalnie powiązany sprzężeniem zwrotnym z obniżającym się poziomem aktywności i integracji społecznej, ale też brakiem dostosowania przestrzeni publicznych do potrzeb różnych grup wiekowych, brakiem zagospodarowania części wspólnych czy złym stanem budynków mieszkalnych. Negatywne zjawiska występujące na obszarze rewitalizacji zniechęcają więc osoby młode do osiedlania się, co jeszcze bardziej pogłębia problemy w poszczególnych sferach. Przystępując do realizacji działań rewitalizacyjnych, należy zwrócić uwagę na zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji dla młodych ludzi.

Skalę problemów związanych z utratą funkcji mieszkalnych, usługowych, reprezentacyjnych czy rekreacyjnych obszaru rewitalizacji, potęguje niski poziom aktywności oraz integracji społecznej. Mieszkańcy nie czują przynależności do lokalnej społeczności, przestrzenie wspólne traktowane są jako niczyje, a więc wśród mieszkańców istnieje ciche przyzwolenie na akty wandalizmu, niszczenie mienia publicznego czy brak zainteresowania problemami wspólnoty sąsiedzkiej. W zakresie rewitalizacji istnieje więc duża potrzeba zintegrowania lokalnej społeczności oraz zaangażowanie jej w organizację, zaprojektowanie i przygotowanie przestrzeni wspólnych (np. podwórek) w taki sposób, aby odpowiadały na potrzeby danej wspólnoty. Współpraca przy zagospodarowaniu takich miejsc wpłynie również na poczucie współodpowiedzialności oraz poskutkuje większą dbałością o najbliższe otoczenie.

Ze względu na duży udział osób starszych oraz osób ze szczególnymi potrzebami, istnieje pilna potrzeba dostosowania przestrzeni i obiektów publicznych do potrzeb takich mieszkańców. Wpłynie to na samodzielność takich osób, które będą mogły we własnym zakresie załatwić sprawy urzędowe czy dostać się w określone miejsce w obszarze rewitalizacji. Poskutkuje to również większym poziomem włączenia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w życie lokalnej społeczności. Przy okazji dostosowywania obiektów publicznych do dostępności architektonicznej, zostaną one również dostosowane komunikacyjno-informacyjnie i cyfrowo.

Ze względu na nagromadzenie zdegradowanych przestrzeni i budynków w Józefowie nad Wisłą, dostrzega się potrzebę ich remontu, przebudowy oraz adaptacji do pełnienia nowych funkcji. Do planowania takich inwestycji należy podejść kompleksowo.

Z uwagi na istotny potencjał drzemący w obiektach zabytkowych na terenie obszary rewitalizacji, dostrzega się potrzebę ich modernizacji oraz dostosowania do pełnienia nowych funkcji (np. funkcja rekreacyjna kompleksu parkowego) oraz rozwoju obecnych. Biorąc pod uwagę zasób w postaci Zespołu Pałacowo-Parkowego, który stanowi znany i istotny punkt na mapie turystycznej, należy zwiększyć jego dostępność dla turystów, zwiększając jednocześnie liczbę miejsc noclegowych na terenie rewitalizowanym, co pozytywnie wpłynie na rozwój gospodarczy, w szczególności usług.

Ze względu na położenie obszaru rewitalizacji na terenie szczególnego zagrożenia powodziowego, podczas realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, należy każdorazowo uwzględniać wymagania i przepisy prawne dotyczące gospodarowania na tego typu obszarach.

6. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji stanowi wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Określa ona opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawiera w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolą wizji jest także zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, jednostki administracyjne powinni utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, zdefiniowano wizję obszaru rewitalizacji w 2030 r.:

Dzięki przeprowadzonym działaniom, obszar rewitalizacji zamieszkiwany jest przez coraz większą liczbę ludności w każdym wieku. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji stanowią odpowiedzialną, twórczą, zaangażowaną i zintegrowaną społeczność, która w bezpiecznej i efektywnej przestrzeni może rozwijać swoje pasje i realizować się zawodowo. Społeczne efekty rewitalizacji osiągnięte na obszarze rewitalizacji, w tym zmniejszenie problemów społecznych oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego, rozprzestrzeniają się na dalsze części gminy Józefów nad Wisłą.

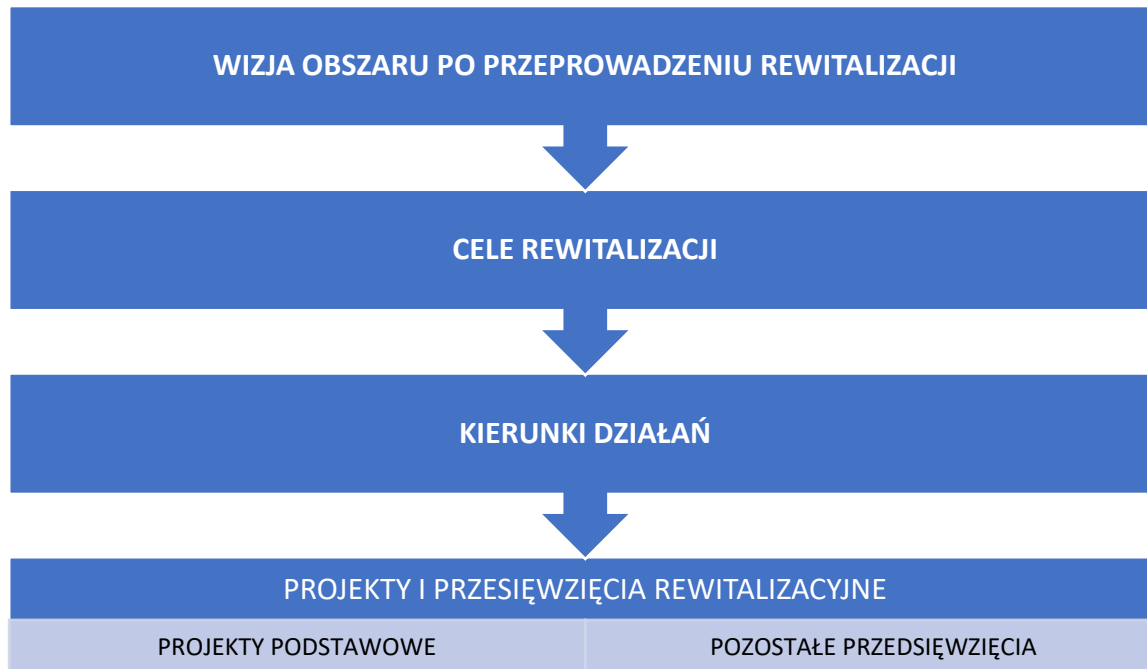
7. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2030 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Rysunek 8 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Cele i działania odpowiadają kryteriom SMART tj.:

- **S – Sprecyzowane** – do każdego z celów przypisano odpowiednie działania i projekty rewitalizacyjne, które odnoszą się do konkretnego obszaru w gminie,
- **M – Mierzalne** – do każdego celu zostały określone wskaźniki, przy pomocy których możliwe będzie zmierzenie stopnia ich realizacji,
- **A – Atrakcyjne** – cele i działania zostały określone z aktywnym udziałem mieszkańców Gminy Konstantynów, w związku z czym są dla nich atrakcyjne,
- **R – Realistyczne** – cele i działania zostały zweryfikowane w kontekście realności ich zrealizowania,
- **T – Terminowe** – do każdego celu i działań zostały przypisane konkretne projekty z określonymi terminami ich realizacji.

Celem głównym Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą jest: **"Wzrost poziomu życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową odnowę społeczną oraz gospodarczą, środowiskową, infrastrukturalną i przestrzenną"**.

Poniżej zaprezentowano cele strategiczne, w ramach których zostały wyznaczone kierunki działań. Kolejność celów nie stanowi o hierarchii ich ważności lub kolejności wdrażania, są one na tym samym poziomie ważności i zgodnie z zasadą kompleksowości. Warunkiem udanej rewitalizacji jest uwzględnienie wszystkich czynników równocześnie, tj. społecznych, infrastrukturalnych, środowiskowych i gospodarczych. Wyznaczone cele rewitalizacji odpowiadają kryteriom SMART, ponieważ są sprecyzowane, mierzalne (do każdego celu zostały przypisane odpowiednie wskaźniki), atrakcyjne dla społeczności lokalnej Gminy Józefów nad Wisłą, możliwe do zrealizowania i terminowe (zostaną zrealizowane w okresie obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030).

W ramach celu głównego zidentyfikowano 3 cele strategiczne:

- Cel strategiczny 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wzmocnienie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.
- Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego i poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy obszaru rewitalizacji.

- Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji.

W ramach **celu strategicznego 1** planuje się realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu poprzez zwiększenie aktywności lokalnej społeczności. Ważnymi aspektami w ramach realizowanych przedsięwzięć będą: przeciwdziałanie bezrobociu i walka z ubóstwem, poprzez podniesienie kompetencji osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie, zwiększenie dostępności usług zdrowotnych oraz działań z zakresu włączenia społecznego, integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, wszelkie działania aktywizujące najmłodszych mieszkańców z terenu gminy, pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców, wzmocnienie tożsamości lokalnej i kulturowej mieszkańców gminy, wspieranie osób niepełnosprawnych oraz aktywizacja seniorów. Ważnym elementem w funkcjonowaniu społeczności lokalnej są działające organizacje pozarządowe, które będą miały możliwość podejmowania inicjatyw wspierających poprawę życia i integracji lokalnej społeczności.

Wzmocnienie przedsiębiorczości i poprawa lokalnego rynku pracy na obszarze rewitalizacji będzie możliwe w wyniku realizacji zadań w ramach **celu operacyjnego 2**. Wyznaczone kierunki działań związane są z wykorzystaniem terenów aktywności gospodarczej do wspierania tworzenia nowych miejsc pracy, wzmocnieniem działalności lokalnych przedsiębiorstw w celu poprawy ich konkurencyjności, promowaniem i aktywizowaniem zakładania działalności gospodarczej w celu pobudzenia przedsiębiorczości mieszkańców gminy, ożywianiem przestrzeni publicznych poprzez wsparcie ich funkcji kulturalnych, rozrywkowych i przemysłów czasu wolnego oraz rozwojem funkcji turystycznych.

Cel strategiczny 3 obejmuje realizację działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych przeznaczonych do wyprowadzenia wyznaczonego obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego pod względem zagospodarowania przestrzennego i poprawy infrastruktury wpływającej na jakość życia mieszkańców. Obejmują one wszelkie inwestycje mające na celu uporządkowanie oraz zagospodarowanie przestrzeni centrum gminy w celu poprawy funkcji społeczno-gospodarczych, administracyjnych i reprezentacyjnych, w tym poprawę dotychczasowej funkcji obszaru, a także nadanie mu nowych funkcji. Ponadto planuje się realizację zadań, które mają na celu poprawę dostępności mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym osób

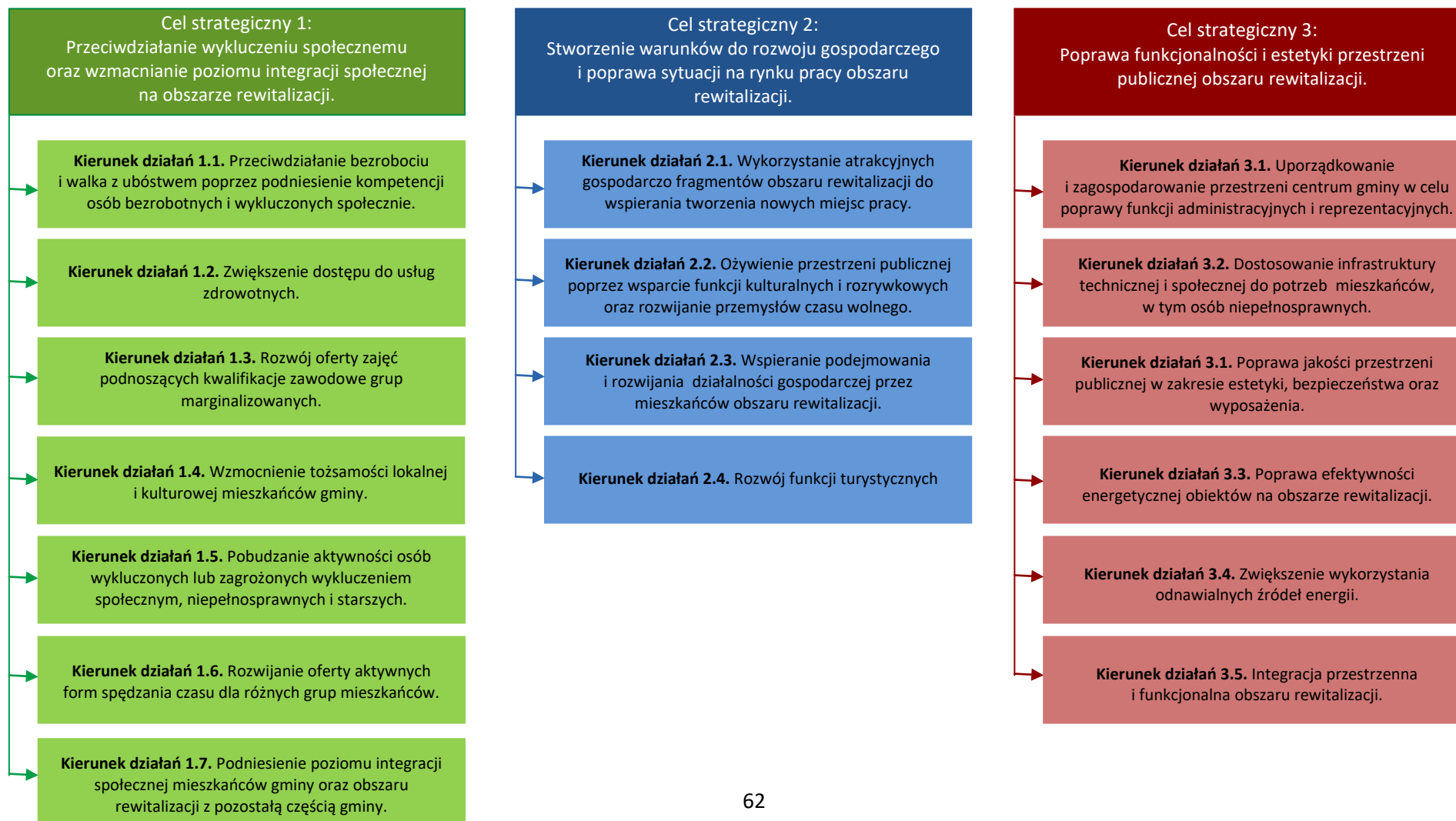
niepełnosprawnych, do infrastruktury technicznej. Ważnym aspektem jest również ochrona lokalnego środowiska naturalnego. Będzie to możliwe poprzez rewaloryzację oraz odpowiednie kształtowanie przestrzeni publicznych, a także podejmowanie działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych oraz zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Na poniższym schemacie zaprezentowano układ celów strategicznych oraz odpowiadających im kierunków działań, którym przyświeca cel główny skupiający się na poprawie poziomu życia mieszkańców oraz poprawie atrakcyjności obszaru rewitalizacji.

Rysunek 9 Układ celów strategicznych oraz odpowiadających im kierunków działań

Cel główny:
Wzrost poziomu życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową odnowę społeczną oraz gospodarczą, środowiskową, infrastrukturalną i przestrzenną.

W tym miejscu warto podkreślić, jakie wyzwania stoją przed samorządem Gminy Józefów nad Wisłą, pełniącym rolę operatora procesu rewitalizacji w gminie.

Po pierwsze dostrzega się konieczność stworzenia bazy materialnej oraz oferty edukacyjnej i szkoleniowej dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, starszych, i niepełnosprawnych.

Drugi obszar to zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych oraz stworzeniem nowoczesnej i dostosowanej do potrzeb mieszkańców oferty spędzania czasu wolnego dla grup wykluczonych i marginalizowanych (również w formie pomocowej) oraz młodzieży i seniorów.

Kolejny obszar zainteresowania to gospodarka i kwestie ekonomiczne przekładające się na zjawiska ubóstwa i poziom życia mieszkańców. Ożywienie gospodarcze i rozwijanie funkcji gospodarczych pozwoli na zdynamizowanie lokalnego rynku pracy, a efektywne wykorzystywanie nowoczesnych mechanizmów wsparcia, takich jak ekonomia społeczna przyczyni się również do aktywizacji osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Ostatni element, a zarazem wyzwanie stojące przed kompleksową rewitalizacją w Gminie Józefów nad Wisłą ma charakter pomocniczy. Chodzi o przeprowadzenie całości prac modernizacyjnych, remontowych i infrastrukturalnych z punktu widzenia potrzeb społecznych (dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznej do potrzeb projektów wynikających

m.in. z "projektów miękkich"). Tym samym, logika interwencji i wybrane przedsięwzięcia rewitalizacyjne w całości skoncentrują się (również pośrednio) na mieszkańcach obszaru rewitalizacji, uznając za nadrzędną wartość ich dobrostan oraz jakość życia na obszarze rewitalizacji – miejscach ich pracy, zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej oraz spędzania czasu wolnego.

Na potrzeby realizacji GPR określono trzy cele strategiczne rewitalizacji odnoszące się do obszaru rewitalizacji. Dodatkowo, wypracowano 17 kierunków działań operacyjnych odpowiadających na problemy wyłonionego obszaru rewitalizacji – terenu rewitalizacji.

Należy podkreślić, że ich kolejność nie ma przypadkowego charakteru. Pierwszy cel ma charakter społeczny ze względu na kluczową rolę interwencji ukierunkowanej na mieszkańców obszaru rewitalizacji. Drugi cel koncentruje się na ożywieniu gospodarczym, dostrzegając głównie zasoby i możliwe do wykorzystania potencjały obszaru rewitalizacji.

Trzeci cel odnosi się do sfery technicznej oraz uwarunkowań przestrzennych, które dopełniają interwencję

i w istocie umożliwiają osiągnięcie kompleksowej zmiany.

Poniżej scharakteryzowano poszczególne domeny planowania strategicznego. Opis celów i działań GPR otwiera możliwość udziału niezależnych od gminy podmiotów lokalnych i mieszkańców obszaru rewitalizacji w ich opracowaniu i wdrażaniu na każdym etapie realizacji Programu.

Cel strategiczny 1:

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wzmacnianie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.

Jest to jedno z najważniejszych zadań dla procesu rewitalizacji w Gminie Józefów nad Wisłą. Bazując na dość dobrym już, a co więcej, uzupełnianym jeszcze zapleczu infrastruktury, należy dążyć do pobudzenia marginalizowanych środowisk i osób mieszkających na obszarze rewitalizacji. Oczekiwane jest, by poprzez współudział w realizowanych projektach oraz udostępnienie oferty zajęć edukacyjnych i szkoleń aktywizujących osoby starsze, niepełnosprawne, wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym oraz oferty zajęć kulturalnych i sportowych, pobudzić jak największą część mieszkańców tych obszarów do podjęcia korzystnych przemian. Ważne jest, by dostępna oferta okazywała się atrakcyjna dla różnych grup wiekowych i osób o rozmaitych zainteresowaniach. Z aktywności fizycznej i kulturalnej powinna wyrosnąć również aktywność społeczna, gotowość do pracy dla dobra wspólnego.

W ramach przedmiotowego celu należy także podkreślić znaczenie takich działań, które pozwalają na aktywne włączanie się grup marginalizowanych w realizowanie projektów, z których grupy te mają potem otrzymywać korzyść. Praca przy stworzeniu dobra publicznego, z którego ma się później samemu korzystać, sprawia, że inny jest stosunek użytkowników do tego dobra.

Oczekiwane jest, aby szukać sposobu na to, by każdemu pomysłowi w obszarze infrastruktury towarzyszyły również działania, które będą z nią łączyć mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Wzmocnienie poziomu integracji społecznej wiąże się z koniecznością wsparcia kapitału ludzkiego i społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji. Efektywność tego rodzaju interwencji wymaga profesjonalizacji systemu usług publicznych i rozwijania oraz różnicowania funkcji zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalnych oraz pomocowych. Ważnym komponentem omawianego celu strategicznego jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa odczuwanego przez mieszkańców, istotnego w perspektywie niekorzystnych zjawisk demograficznych oraz presji związanej ze stymulowaniem atrakcyjności osiedleńczej.

Warto podkreślić, że artykułowane zagadnienia wpisują się w koncepcję przystosowania i modernizacji infrastruktury społecznej na terenie obszaru rewitalizacji, która ma stanowić bazę do działań miękkich.

Integrowanie obszaru rewitalizacji z całą gminą obejmować powinno zarówno działania zmierzające do fizycznego zbliżenia komunikacyjnego terenów peryferyjnych (poprawa połączeń komunikacyjnych), jak i takie, które do obszarów rewitalizacji przyciągną turystów (dzięki wykorzystaniu atrakcji kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, itp.).

W skład pierwszego celu strategicznego wchodzi następujące rodzaje działań:

- 1.1. Przeciwdziałanie bezrobociu i walka z ubóstwem poprzez podniesienie kompetencji osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie.
- 1.2. Zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych.
- 1.3. Rozwój oferty zajęć podnoszących kwalifikacje zawodowe grup marginalizowanych.
- 1.4. Wzmocnienie tożsamości lokalnej i kulturowej mieszkańców gminy.
- 1.5. Pobudzanie aktywności osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, niepełnosprawnych i starszych.
- 1.6. Rozwijanie oferty aktywnych form spędzania czasu dla różnych grup mieszkańców.
- 1.7. Podniesienie poziomu integracji społecznej mieszkańców gminy oraz obszaru rewitalizacji z pozostałą częścią gminy.

**Cel strategiczny 2:
Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego i poprawa rynku pracy obszaru rewitalizacji.**

Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji wiąże się głównie ze słabością obszaru rewitalizacji wynikającą z zamierania jej części usługowych (warunkujących centrotwórczość obszaru rewitalizacji i wykorzystywania położenia). Pomimo intensywnych działań samorządu prowadzonych na rzecz ożywienia tej części gminy jest ona przestrzenią nisko wykorzystywaną przez mieszkańców całej gminy, ze szczególnym uwzględnieniem tych zamieszkujących (powoduje to m.in. niską jakość kapitału pomostowego wśród osób z obszaru rewitalizacji). Pobudzenie obszaru kryzysowego to element wymagający różnorodnego wsparcia i wykorzystania instrumentów wspierających sektor firm w obrębie obszaru rewitalizacji. W skład drugiego celu strategicznego wchodzi następujące rodzaje działań:

- 2.1. Wykorzystanie atrakcyjnych gospodarczo fragmentów obszaru rewitalizacji do wspierania tworzenia nowych miejsc pracy.
- 2.2. Ożywienie przestrzeni publicznej poprzez wsparcie funkcji kulturalnych i rozrywkowych oraz rozwijanie przemysłów czasu wolnego.
- 2.3. Wspieranie podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej przez mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- 2.4. Rozwój funkcji turystycznych.

**Cel strategiczny 3:
Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji**

Należy kontynuować proces dostarczania mieszkańcom Gminy Józefów nad Wisłą różnorodnej i wartościowej przestrzeni publicznej w postaci obiektów użyteczności publicznej, stref rekreacji, miejsc uprawiania sportu i rozwijania zainteresowań. Działania te powinny skupić się przede wszystkim na poprawie tego, co funkcjonuje źle (np. niektóre układy komunikacyjne, obiekty użyteczności publicznej nieprzystosowane do świadczenia wysokiej jakości usług) oraz na dostrzeżeniu, w jakich sferach w obszarach rewitalizacji można uzupełnić ofertę tak, by w większym stopniu przyczyniała się do wspierania poprawy jakości

życia mieszkańców (np. zapewnienie dostępności do terenów rekreacyjnych dla różnych grup mieszkańców: dzieci, młodzieży, osób starszych).

Obok poprawiania dostępności i funkcjonalności przestrzeni publicznej należy zwrócić uwagę na dbanie o estetykę tej przestrzeni. Brak estetyki bardzo często istotnie piętnuje obszary zdegradowane, ograniczając otwartość ich mieszkańców na pozytywne zmiany.

Poprawa funkcjonalności infrastruktury i estetyki przestrzeni publicznej w obrębie obszaru rewitalizacji to cel o pomocniczym charakterze, niemniej niezbędny w kontekście przystosowania obszaru rewitalizacji do pełnienia funkcji społecznych i gospodarczych.

Kolejne działania wspierające realizację ww. celu strategicznego to stwarzanie godnych i przyjaznych warunków zamieszkania. Są one ważnym czynnikiem poczucia wartości i bezpieczeństwa.

Należy dążyć do stałego poprawiania sytuacji mieszkaniowej, we współpracy z zarządcami nieruchomości podejmować należy również działania w celu poprawiania funkcjonalności przestrzeni wokół budynków mieszkalnych.

Wzrastają także potrzeby w zakresie zapewnienia jak najwyższego standardu termicznego w budynkach mieszkalnych. Termomodernizacja pozwala na oszczędzanie energii i środków finansowych. Podobnemu celowi powinno służyć sięganie po odnawialne źródła energii dla zaspokajania potrzeb energetycznych mieszkańców.

Wykreowanie efektu skali w zaplanowanym procesie rewitalizacji wymaga budowy mechanizmów integracji terytorialnej, tym samym pożądaný stan rzeczy zostanie osiągnięty poprzez następujące rodzaje działań:

- 3.1. Uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni centrum gminy w celu poprawy funkcji administracyjnych i reprezentacyjnych.
- 3.2. Dostosowanie infrastruktury technicznej i społecznej do potrzeb mieszkańców, w tym osób niepełnosprawnych.
- 3.3. Poprawa jakości przestrzeni publicznej w zakresie estetyki, bezpieczeństwa oraz wyposażenia.
- 3.4. Poprawa efektywności energetycznej obiektów na obszarze rewitalizacji.
- 3.5. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- 3.6. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszaru rewitalizacji.

W powyższych celach i działaniach uwzględniono wszystkie wnioski i postulaty zgłoszone podczas konsultacji społecznych.

8. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym

Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. wprost wskazuje, że gminny program rewitalizacji powinien obejmować opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym. W dokumencie można wydzielić podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne i pozostałe dopuszczalne (uzupełniające).

Adekwatnie pierwszy typ powinien zawierać konkretny opis, tj.: nazwę, podmiot realizujący, zakres zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji oraz opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami.

Tabela 13 Projekty podstawowe GPR

Numer	1	
Nazwa przedsięwzięcia	Projekt zagospodarowania terenu punktów widokowych wraz z promenadą (szlak turystyczny) oraz elementami małej architektury	
Powiązanie z celami GPR	1.6; 2.2; 2,4; 3.2; 3.3	
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny	✓
	Gospodarczy	
	Środowiskowy	✓
	Techniczny	✓
	Przestrzenno-funkcjonalny	✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą	
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą	
Miejsce realizacji	Obszar I – Józefów nad Wisłą nr działek 338, 87,	
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą, turyści	
Zakres realizowanych zadań	Ścieżka dydaktyczna długości 0,4 km; punkty widokowe z ławeczkami i stolikami. Uzbrojenie terenu skarpy zabezpieczające przed osuwiskiem. Oświetlenie ledowe. Instalacja monitoringu.	
Działania wspierające	Projekt przewiduje stworzenie terenów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	
Okres realizacji	2025-2028	
Wartość	2 mln	
Źródła	Dofinansowanie zewnętrzne UE	

finansowania	Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Długość wybudowanej promenady	Szt.	↑	Dane JST
Ilość zrewitalizowanych punktów widokowych	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru oraz wpływającej na rozwój turystyki.		

Numer	2		
Nazwa przedsięwzięcia	Rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego		
Powiązanie z celami GPR	1.4; 1.6; 2.2; 2.4; 3.2; 3.3		
Wymiar przedsięwzięcia	Spółeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Obszar I – Józefów nad Wisłą ul. Opolska 33f		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą, turyści		
Zakres realizowanych zadań	Inwentaryzacja dendrologiczna; Drogi i ciągi pieszo jezdne – budowa owalnego podjazdu pełniącego funkcję drogi przeciwpożarowej; Budowa fontanny; Budowa altany; Rabata w kształcie mandali; Rekonstrukcję salonu ogrodowego; budowę alejek w obrębie salonu ogrodowego i dróg bocznych o nawierzchni żwirowej w obrzeżach kostki granitowej; Wprowadzenie elementów małej architektury tj. ławki drewniane, kraty ochronne, kosze na śmieci, wazy na postumencie i ławki kamiennej, płotek drewnianych;		
Działania wspierające	Projekt przewiduje stworzenie terenów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych		
Okres realizacji	2024-2028		
Wartość	10 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych	Szt.	↑	Dane JST

przestrzeni publicznych			
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Powierzchnia zrewitalizowanego obszaru	m ²	↑	Dane JST
Liczba zrewitalizowanych budynków	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru oraz wpływającej na rozwój turystyki.		

Numer	3		
Nazwa przedsięwzięcia	Rewitalizacja rynku		
Powiązanie z celami GPR	2.1; 2.4; 3.1; 3.2; 3.3		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		✓
	Gospodarczy		✓
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów nad Wisłą, mieszkańcy miasta Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Obszar I – Józefów nad Wisłą Plac Wolności		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Ujednoczenie elewacji budynków wokół rynku miasta, fontanna, dodatkowe nasadzenia, wymiana kostki brukowej.		
Działania wspierające	Projekt przewiduje niwelację barier architektonicznych w celu dostosowania przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych		
Okres realizacji	2024-2028		
Wartość	5 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Powierzchnia zrewitalizowanego obszaru	m ²	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru.		

Numer	4		
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa GCK		
Powiązanie z celami GPR	1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 2.2; 3.2; 3.3; 3.4		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Obszar I – Józefów nad Wisłą ul. Parkowa 13		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Rozbudowa nowego skrzydła budynku, budowa amfiteatru i dostosowanie do potrzeb dla osób niepełnosprawnych.		
Działania wspierające	Projekt przewiduje niwelację barier architektonicznych w celu dostosowania przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych		
Okres realizacji	2024-2028		
Wartość	7 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba przebudowanych budynków	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru.		

Numer	5		
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa szlaku turystycznego		
Powiązanie z celami GPR	1.4; 1.6; 2.2; 2.4; 3.2		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Obszar I – Józefów nad Wisłą		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą, turyści		

Zakres realizowanych zadań	Budowa ciągów komunikacyjnych na długości 5 km. Budowa zadaszonych miejsc widokowych z ławeczkami. Tablice informacyjne.		
Działania wspierające	Projekt przewiduje niwelację barier architektonicznych w celu dostosowania przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych		
Okres realizacji	2025-2029		
Wartość	4 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Długość wybudowanego szlaku turystycznego	km	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru oraz wpływającej na rozwój turystyki		

Numer	6		
Nazwa przedsięwzięcia	Uporządkowanie, zagospodarowanie i wyposażenie przestrzeni publicznej w obiekty małej architektury w miejscowości Łopoczno		
Powiązanie z celami GPR	1.6; 2.2; 2.4; 3.2; 3.3		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Podobszar I, Łopoczno		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Montaż urządzeń rekreacyjnych i siłowni zewnętrznych Montaż małej architektury Spójne oznakowanie informacyjno-edukacyjne do celów społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych Budowa przystani z łódkami wraz z miejscem wypoczynku		
Działania wspierające	Projekt przewiduje niwelację barier architektonicznych w celu dostosowania przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych		
Okres realizacji	2025-2029		
Wartość	2 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych

Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru oraz wpływającej na rozwój turystyki		

Numer	7		
Nazwa przedsięwzięcia	Uporządkowanie, zagospodarowanie i wyposażenie przestrzeni publicznej w obiekty małej architektury w miejscowościach Kaliszany Kolonia i Stare Kaliszany		
Powiązanie z celami GPR	1.6; 2.2; 2.4; 3.2; 3.3		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcyjny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Podobszar I, Kaliszany Kolonia, Stare Kaliszany		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Montaż urządzeń rekreacyjnych i siłowni zewnętrznych Montaż małej architektury Spójne oznakowanie informacyjno-edukacyjne do celów społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych Budowa przystani z łódkami wraz z miejscem wypoczynku		
Działania wspierające	Projekt przewiduje niwelację barier architektonicznych w celu dostosowania przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych		
Okres realizacji	2024-2029		
Wartość	2 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru oraz wpływającej na rozwój turystyki		

Numer	8		
Nazwa przedsięwzięcia	Uporządkowanie, zagospodarowanie i wyposażenie przestrzeni publicznej w obiekty małej architektury w kamieniołomach w miejscowościach Kaliszany Kolonia		
Powiązanie z celami GPR	1.6; 2.2; 2.4; 3.2; 3.3		
Wymiar przedsięwzięcia	Spółeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Podobszar I, Kaliszany Kolonia		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą, turyści		
Zakres realizowanych zadań	Budowa układów komunikacyjnych w postaci drewnianych podestów rozlokowanych u podnóża kamieniołomów Zaprojektowanie i budowa wież obserwacyjnych Montaż elementów małej architektury tj. drewnianych ławek, koszy na śmieci komponujących się z krajobrazem Poprawa dróg dojazdowych Montaż kierunkowskazów i tablic informacyjnych Budowa placu zabaw z niewielkim linarium i zjazdem linowym. Przystań dla kamperów.		
Działania wspierające	Projekt przewiduje niwelację barier architektonicznych w celu dostosowania przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych		
Okres realizacji	2024-2029		
Wartość	4 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Długość wyremontowanych dróg i ciągów pieszych	km	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru oraz wpływającej na rozwój turystyki		

Numer	9		
Nazwa przedsięwzięcia	Remont elewacji budynków wielorodzinnych		
Powiązanie z celami GPR	3.1; 3.2; 3.4		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Wspólnoty mieszkaniowe		
Partnerzy	Gmina Józefów nad Wisłą		
Miejsce realizacji	Podobszar II - Mazanów		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie prac remontowo-budowlanych na istniejących budynkach. Renowacja elewacji wraz z ociepleniem.		
Działania wspierające	brak		
Okres realizacji	2024-2028		
Wartość	3 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Wkład prywatny Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba zrewitalizowanych budynków	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Ujednolicenie elewacji budynków wielorodzinnych		

Numer	10		
Nazwa przedsięwzięcia	Adaptacja budynków folwarcznych oraz opuszczonych budynków		
Powiązanie z celami GPR	2.1; 2.2		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		✓
	Gospodarczy		✓
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Właściciele budynków		
Partnerzy	Gmina Józefów nad Wisłą		
Miejsce realizacji	Podobszar II - Mazanów		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie prac remontowo-budowlanych na istniejących budynkach. Renowacja elewacji wraz z ociepleniem.		
Działania	Projekt przewiduje niwelację barier architektonicznych w celu dostosowania		

wspierające	przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych		
Okres realizacji	2024-2029		
Wartość	4 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Wkład prywatny Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba zrewitalizowanych budynków	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Adaptacja budynków folwarcznych i opuszczonych budynków w celu uzyskania dostosowania ich pod działalność gospodarczą.		

Numer	11		
Nazwa przedsięwzięcia	Uporządkowanie, zagospodarowanie i wyposażenie przestrzeni publicznej w obiekty małej architektury wokół stawów w miejscowości Mazanów		
Powiązanie z celami GPR	1.6; 2.2; 2.4; 3.2; 3.3		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Właściciel stawów w Mazanowie		
Partnerzy	Gmina Józefów nad Wisłą		
Miejsce realizacji	Podobszar II - Mazanów		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Montaż elementów małej architektury tj. ławek, podestów, pomostów Budowa ekologicznego placu zabaw Nowe nasadzenia, rewitalizacja parku		
Działania wspierające	Dostosowanie dla osób niepełnosprawnych		
Okres realizacji	2024-2029		
Wartość	2 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru oraz wpływającej na rozwój turystyki		

Numer	12		
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa ekstremalnego toru rowerowego		
Powiązanie z celami GPR	1.6; 2.2; 2.4; 3.2; 3.3		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Podobszar III – Stare Boiska		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Wydzielenie i uzbrojenie terenu pod tor. Montaż elementów toru (przeszkody sztuczne). Profilowanie terenu i stworzenie przeszkód naturalnych. Strefa odpoczynku wyposażona w miejsca siedzące i zadaszenie.		
Działania wspierające	Dostosowanie dla osób z grup de faworyzowanych.		
Okres realizacji	2024-2029		
Wartość	4 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru		

Numer	13		
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa szlaku rowerowego w miejscowości Stare Boiska		
Powiązanie z celami GPR	1.6; 2.2; 2.4; 3.2; 3.3		
Wymiar przedsięwzięcia	Społeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Podobszar III – Stare Boiska		

Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Wyznaczenie szlaku. Prace ziemne dostosowujące istniejące ścieżki do wymogów jazdy na rowerze. Punktu odpoczynku wyposażone w zadaszenie i miejsca siedzące.		
Działania wspierające	Dostosowanie do grup defaworyzowanych		
Okres realizacji	2024-2029		
Wartość	3 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych	Szt.	↑	Dane JST
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Długość wybudowanego szlaku rowerowego	km	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru oraz turystów		

Numer	14		
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa przystani kajakowej w miejscowości Stare Boiska		
Powiązanie z celami GPR	1.6; 2.2; 2.4; 3.2; 3.3		
Wymiar przedsięwzięcia	Spółeczny		✓
	Gospodarczy		
	Środowiskowy		✓
	Techniczny		✓
	Przestrzenno-funkcjonalny		✓
Podmiot realizujący	Gmina Józefów nad Wisłą		
Partnerzy	UMiG Józefów n/Wisłą		
Miejsce realizacji	Podobszar III – Stare Boiska		
Grupa docelowa	Mieszkańcy Gminy Józefów nad Wisłą		
Zakres realizowanych zadań	Dostosowanie koryta rzeki do budowy przystani. Prace budowlane. Wybudowanie rampy i pomostu umożliwiające cumowanie kajaków. Miejsce odpoczynku z zadaszeniem i miejscami siedzącymi.		
Działania wspierające	Dostosowanie do grup defaworyzowanych		
Okres realizacji	2024-2029		
Wartość	3 mln		
Źródła finansowania	Dofinansowanie zewnętrzne UE Budżet Gminy Józefów nad Wisłą Środki krajowe		
Wskaźniki monitoringowe	Jednostka miary	Oczekiwany trend	Źródło danych
Liczba projektów z zakresu tworzenia	Szt.	↑	Dane JST

wysokiej jakości dostępnych przestrzeni publicznych			
Liczba elementów małej architektury	Szt.	↑	Dane JST
Efekt realizacji projektu	Stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru oraz turystów		

W ramach rewitalizacji prowadzonej na wyznaczonym obszarze realizacja działań inwestycyjnych będzie uzależniona od potrzeb społecznych mieszkańców poprzez powiązanie działań infrastrukturalnych z działaniami nieinfrastrukturalnymi w szczególności współfinansowanymi z EFS+.

Inwestycje będą obejmowały kompleksowe działania mające na celu przeciwdziałanie degradacji infrastruktury i przestrzeni publicznej, pobudzanie rozwoju i zmian jakościowych poprzez wzrost aktywności społecznej i gospodarczej oraz poprawę środowiska zamieszkania. Inwestycje te będą obejmowały m.in. adaptację budynków do celów społecznych, kulturalnych itp. wraz z możliwością zagospodarowania terenu funkcjonalnie związanego z obiektem, uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni na cele publiczne, kulturalne, turystyczne itp. Dostosowanie przestrzeni publicznych do nowych funkcji, wsparcie infrastrukturalne przedsiębiorstw społecznych.

Zgodnie z wymaganiami dokumentów nadrzędnych w projektach z zakresu rewitalizacji Gmina Józefów nad Wisłą zamierza również zwrócić szczególną uwagę na zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni oraz dążyć do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikania tworzenia powierzchni uszczelnionych.

9. Mechanizmy integrowania przedsięwzięć

Planowane przedsięwzięcia nawiązują do zapisów dokumentów zarówno lokalnych, krajowych, regionalnych, jak i międzynarodowych (UE). Program ujmuje działania w sposób kompleksowy zakładając dialog z lokalną społecznością i wszystkimi innymi interesariuszami oraz ich bieżącego zaangażowania, także finansowego, w jego realizację. Miarą powodzenia działań rewitalizacyjnych jest stopniowe równoważenie wydatków publicznych przez zaangażowanie rzeczowe i finansowe interesariuszy. Integracja przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest wymogiem koniecznym w szczególności w zakresie

komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Tabela 14 Charakterystyka metodologii komplementarności pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami i podmiotami je realizującymi.

Typ komplementarności	Opis
Przestrzenna	Wszystkie projekty znajdują się w granicach obszaru rewitalizacji. Odbiorcami podstawowych przedsięwzięć i projektów będą przede wszystkim mieszkańcy obszaru rewitalizacji, ale są to też przedsięwzięcia przekrojowe, których efekty będą odczuwalne na terenie całej gminy. Przedsięwzięcia dopełniają się przestrzennie i zapobiegają przenoszeniu problemów na pozostałe obszary i nie będą prowadziły do segregacji i wykluczenia społecznego mieszkańców. Wielkość obszaru pozwoli na uniknięcie rozproszenia podejmowanych działań, dzięki czemu powstanie efekt synergii przedsięwzięć. W ten sposób zostaną ograniczone zadania punktowe.
Problemowa	Zaplanowane przedsięwzięcia i projekty odpowiadają na zidentyfikowane w szczegółowej diagnozie problemy w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej (w opisie przedsięwzięć wskazano ich oddziaływanie na poszczególne sfery). Dopełniają się i kompleksowo odpowiadają na problemy na podstawie określonej wizji, misji, celów i kierunków działań. Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań.
Proceduralno-instytucjonalna	Wdrażanie i zarządzanie Programem będzie należało do koordynatora rewitalizacji . Natomiast za przygotowanie i realizację poszczególnych przedsięwzięć odpowiadać będą podmioty realizujące m.in. jednostki miejskie, instytucje kultury, organizacje pozarządowe. Powołano Komitet Rewitalizacji , który zgodnie z ustawą o rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą burmistrza. Przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne zostały określone w ramach procesu partycypacji i dialogu społecznego. Realizatorów odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć wskazano w podrozdziale dotyczącym przedsięwzięć rewitalizacyjnych. System zarządzania został szczegółowo opisany w części zarządczej Programu.
Międzyokresowa	Założone do realizacji przedsięwzięcia stanowią ciągłość dotychczasowej polityki rewitalizacyjnej gminy Józefów nad Wisłą poprzez kontynuację i uzupełnienie dotychczas obowiązujących dokumentów strategicznych, zawierających elementy rewitalizacji. W związku z tym zostanie zachowana ciągłość programowa procesu rewitalizacji. Przy wdrażaniu przedsięwzięć i projektów wykorzystane zostaną doświadczenia z dotychczas realizowanego programu rewitalizacji oraz działań infrastrukturalnych i społecznych z kolejnych perspektyw unijnych tj. 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020.
Źródła finansowania	Komplementarność zakłada łączenie prywatnych i publicznych źródeł finansowania przy wykorzystaniu środków Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Podmioty zaangażowane w realizację przedsięwzięć zakładają dywersyfikację ich finansowania.

10. Szacunkowe ramy finansowe

Do zbudowania szacunkowych ram finansowych wykorzystano informacje pochodzące z zestawienia projektów rewitalizacyjnych. Informacje te dotyczą wartości poszczególnych zadań, źródeł ich finansowania, planowanego poziomu dofinansowania, źródła pochodzenia wkładu własnego.

Komplementarność finansowania GPR oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania. Stymulowanie zdolności inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanых zmian. Wydatki programu rewitalizacji finansowane ze środków publicznych będą wdrażane wraz z projektami realizowanymi ze środków prywatnych. Synergia między funduszami publicznymi i prywatnymi pozwoli na uzyskanie korzystnych efektów dźwigni finansowej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Należy również zaznaczyć, że koordynacja środków programów operacyjnych w ramach polityki spójności UE ze środkami polityk i instrumentów krajowych jest konieczna do realizacji zasady dodatkowości środków strukturalnych, która oznacza, że środków z funduszy UE nie mogą zastępować środków publicznych, przeznaczonych na prowadzenie krajowej polityki strukturalnej. Zatem istotnym źródłem finansowania przedsięwzięć w ramach GPR powinny być środki własne gminy oraz środki krajowe.

W ramach funduszy unijnych, projekty wynikające z GPR będą finansowane w szczególności ze środków programów regionalnych zarówno z EFRR (Cel Polityki 5), jak i EFS+ (w przypadku, gdy finansowanie dotyczy komplementarnych działań miękkich w ramach CP4).
Finansowanie

w ramach środków polityki spójności będzie mogło być prowadzone zarówno w oparciu o dotacje, jak i o instrumenty zwrotne.

Wsparcie w formie dotacji będzie możliwe między innymi dla projektów z dominującym wymiarem społecznym, obejmujących budynki użyteczności publicznej czy uwzględniających ochronę dziedzictwa narodowego. Istotnym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie program regionalny Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Zgodnie z zapisami w programie: IIT w zakresie rewitalizacji realizowany będzie w oparciu o GPR dla obszarów miejskich - zakres wsparcia CP5 (CS 5(i), 5(ii)). Na działania rewitalizacyjne przeznaczono 130 588 311 Euro. Preferencje dla działań rewitalizacyjnych przewidziano w cs: 4 (ii), 4h), 4k), 4l), 4a), 4f).

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 7 ustawy o rewitalizacji wskazano szacunkowe ramy finansowe Programu wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych przez cały okres jego trwania. Przedstawiają się one następująco:

- całkowita wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych wyniesie: 55 000 000,00 zł,
- w tej kwocie planowany wkład budżetu miasta wyniesie: 9 000 000,00 zł,
- środki pochodzące z UE: 44 500 000,00 zł,
- wkład środków prywatnych wyniesie: 1 500 000,00 zł.

Długoterminowy horyzont Programu i jego charakter generują szereg czynników zaważających na powodzeniu zaplanowanego procesu. Należą do nich:

- niepewność związana z dostępem i pozyskiwaniem zewnętrznych środków,
- ograniczona dojrzałość przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Uwzględnienie w Wieloletnim Planie Finansowym (WPF) poszczególnych przedsięwzięć realizujących zadania własne gminy uzależnione jest od ich stopnia przygotowania do wdrożenia – niezwłocznie po uzupełnieniu niezbędnych informacji nastąpi wpisanie danego przedsięwzięcia do WPF (zgodnie z art. 21 ustawy o rewitalizacji).

Powyższe zestawienie szacunkowych ram finansowych ma na celu przedstawienie wielkości środków finansowych planowanych do pozyskania na realizację projektów, pochodzących z wielu różnych źródeł finansowania i udokumentowanie w ten sposób zachowania zasady komplementarności źródeł finansowania GPR oraz dodatkowości środków pochodzących z funduszy UE.

11. Struktura zarządzania gminnym programem rewitalizacji

Niniejszy rozdział zawiera zwięzły opis struktury zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu. Czytelne przedstawienie procedur i zasad realizacji dokumentu jest również podstawą jego komplementarności proceduralno-instytucjonalnej. W programie rewitalizacji zaplanowano zarówno organizację pracy na poziomie gminy, jak i współpracę z partnerami społeczno-gospodarczymi czy innymi podmiotami publicznymi. Istotne jest zapewnienie efektywnego współdziałania różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójności procedur.

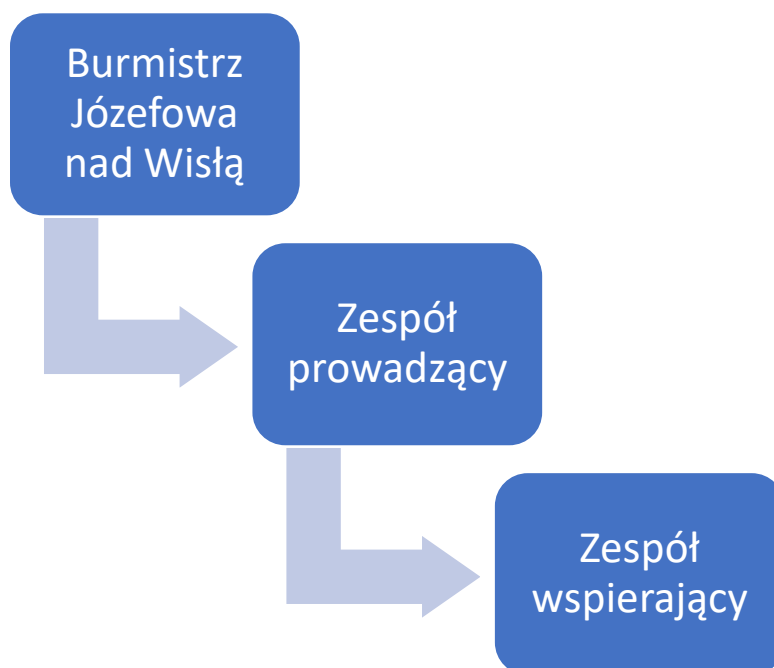

11.1 System realizacji GPR w gminie.

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy są zadaniami własnymi gminy, za które odpowiedzialny jest Wójt Gminy. W przypadku Gminy Józefów nad Wisłą podjęto decyzję o zarządzaniu procesem rewitalizacji poprzez struktury własne i wyznaczony do tego celu zespół zadaniowy powołany Zarządzeniem NrBurmistrza Józefowa nad Wisłą z dnia r. w sprawie powołania Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji.

Rysunek 10 Struktura zarządzania GPR

Źródło: Opracowanie własne

Zarządzenie wskazuje zakres zadań i obowiązków: Przewodniczącego Zespołu ds. formalno-merytorycznych, Zastępcy Przewodniczącego zespołu prowadzącego ds. partycypacji oraz pozostałych członków zespołu prowadzącego i wspierającego.

Rewitalizacja to proces, w którym łączą się kompetencje wielu komórek urzędu gminy, innych jednostek i interesariuszy (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz innych uczestników). Przy koordynacji tak skomplikowanego procesu zaplanowanie odpowiedniej struktury zarządczej jest niezwykle istotne. Poniższa tabela przedstawia zakres zadań i obowiązków poszczególnych członków Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji.

Tabela 15 Zakres zadań Członków Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji.

Przewodniczący Zespołu ds. formalno–merytorycznych	Zastępca Przewodniczącego zespołu prowadzącego ds. partycypacji
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koordynuje prowadzenie procesu rewitalizacji, w tym przygotowanie danych ilościowych i jakościowych niezbędnych do prac nad gminnym programem rewitalizacji, przedsięwzięć gminy i jej jednostek organizacyjnych, wskaźników monitorowania. ▪ Współpracuje i koordynuje przekazywanie danych między 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizowanie, prowadzenie skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych realizowanych w ramach procesu rewitalizacji, zgodnie z wymaganiami ustawy o rewitalizacji. ▪ Zapewnienie udziału interesariuszy we wdrażaniu procesu rewitalizacji. ▪ Przygotowanie dokumentacji

<p>podmiotami zewnętrznymi, a komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta i jednostkami organizacyjnymi gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpowiada za kontakt z pociotami zewnętrznymi współpracującymi w procesie rewitalizacji z Urzędem Miasta. ▪ Przekazuje na bieżąco informacje o realizacji procesu rewitalizacji Burmistrzowi Józefowa nad Wisłą. ▪ Przewodniczący Zespołu może zlecać przygotowanie dokumentów i materiałów niezbędnych do prac nad procesem rewitalizacji członkom zespołu prowadzącego oraz odpowiada za pozyskanie niezbędnych danych od podmiotów zewnętrznych, tj. np. starostwo powiatowe, policja. ▪ Przewodniczy pracą zespołu prowadzącego ds. rewitalizacji. ▪ Określa zakres przedsięwzięć rewitalizacyjnych gminy oraz uczestniczy w ocenie przedsięwzięć zgłaszanych przez pocioty zewnętrzne. ▪ Odpowiada za terminowość i jakość opracowanych materiałów niezbędnych do opracowania gminnego programu rewitalizacji, w tym przygotowywanych przez pozostałych członków zespołu. ▪ Ustala szczegółowe zasady pracy Zespołu prowadzącego. 	<p>potwierdzającej realizację działań partycypacyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie nadzoru merytorycznego i współpraca z ekspertami zewnętrznymi związanymi z procesem partycypacji. ▪ Zastępuje Przewodniczącego Zespołu w czasie jego nieobecności.
<p>Zespół prowadzący</p>	<p>Zespół wspierający</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przygotowanie materiałów niezbędnych do opracowania gminnego programu rewitalizacji zgodnie ze swoimi kompetencjami i wytycznymi dotyczącymi zakresu i sposobu przygotowania materiałów. ▪ Współpracy z komórkami organizacyjnymi urzędu w zakresie przygotowania materiałów niezbędnych do prowadzenia procesu rewitalizacji, w tym do gminnego programu rewitalizacji. ▪ Czynnego udziału w konsultacjach i warsztatach, identyfikowaniu problemów i wskazaniu możliwości eliminacji przeszkód w realizacji zadań, opiniowaniu propozycji działań oraz inicjowaniu i zgłaszaniu projektów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opiniowania i konsultowania projektów dokumentów i rozwiązań związanych z wdrażaniem procesu zarządzania strategicznego. ▪ Uczestnictwa w spotkaniach zespołu zadaniowego, w zależności od potrzeb przy opracowaniu, wdrażaniu i prowadzeniu procesu rewitalizacji.

<p>w zakresie poszczególnych specjalności.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Współpracy z interesariuszami zgłaszającymi swoje zainteresowanie współpracą i zaangażowaniem się w działania gminy. ▪ Współpracy w zakresie prowadzenia partycypacji społecznej. ▪ Współorganizowanie i uczestniczenie we wszelkich spotkaniach, konferencjach, wydarzeniach informacyjno-promocyjnych i animacyjnych związanych z wdrażaniem procesu. 	
--	--

Źródło: Opracowanie własne

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że w ramach zarządzania procesem rewitalizacji gmina planuje skupić się na realizowanych przedsięwzięciach, jednocześnie ograniczając koszty administracyjne. Nie planuje się zatrudniania nowych pracowników ds. rewitalizacji. Wszystkie zadania będą realizowane przez wyznaczonych pracowników urzędu w ramach ich obowiązków służbowych. Obsługa Komitetu Rewitalizacji będzie również realizowana siłami własnymi, przy wykorzystaniu zasobów administracyjnych gminy. Nie przewiduje się zatem, aby realizacja procesu rewitalizacyjnego spowodowała zwiększenie kosztów administracyjnych w urzędzie gminy.

W ramach GPR przewiduje się wyłącznie występowanie kosztów związanych z zaplanowanymi przedsięwzięciami (np. opracowanie dokumentacji, wniosków aplikacyjnych, opracowanie wymaganych analiz lub ekspertyz itp.).

11.2 Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą, jest organem o charakterze społecznym, którego zadaniem głównym będzie sprawowanie nadzoru nad procesem rewitalizacji. Stanowi on forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny procesu rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotawczą-doradczą dla Burmistrza.

Podstawowym zadaniem Komitetu Rewitalizacji będzie poznawanie opinii wszystkich grup interesariuszy i wypracowywanie akceptowalnych rozwiązań dla obszarów rewitalizacji. Komitet uprawniony jest do wyrażania opinii, stanowisk oraz rekomendowania rozwiązań w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

W skład Komitetu wejdą przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji, w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji oraz inne podmioty, których udział jest uzasadniony z uwagi na realizowane zadania, w tym między innymi:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Komitet powołany będzie w drodze Zarządzenia Burmistrza, na czas nieokreślony i będzie działał w sposób ciągły. Kandydaci na członków Komitetu wybrani zostaną w trybie otwartego naboru ogłoszonego maksymalnie w ciągu trzech miesięcy od daty przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji. Regulamin w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą zostanie przyjęty Uchwałą Rady Miasta.

11.3 Harmonogram działań GPR

Harmonogram działań i realizacji przedsięwzięć Gminnego Programu Rewitalizacji stanowi istotny element systemu zarządzania procesem rewitalizacji w Gminie Józefów nad Wisłą. Został on opracowany w oparciu o karty przedsięwzięć rewitalizacyjnych, analizy ekspertów, zapisy innych dokumentów strategicznych gminy oraz opinie mieszkańców udzielane w ramach konsultacji społecznych. Należy również zaznaczyć, że harmonogram ten został dostosowany do możliwości administracyjno-organizacyjnych oraz finansowych Gminy Józefów nad Wisłą.

Na pierwszym miejscu postawiono na działania najistotniejsze z punktu widzenia potrzeb rewitalizacyjnych, które zostały zidentyfikowane jako projekty podstawowe. Będą one tworzyć główną oś programu i w głównej mierze to właśnie te projekty przyczynią się do osiągnięcia większości z zakładanych celów. W dalszej kolejności znajdują się projekty dodatkowe oraz działania zaplanowane przez lokalnych interesariuszy procesu. Realizacja poszczególnych projektów rewitalizacyjnych będzie jednak uzależniona od możliwości pozyskania ich finansowania ze źródeł zewnętrznych, a także możliwości włączenia partnerów społecznych i gospodarczych.

W celu zobrazowania harmonogramu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 opracowano wykres Gantta, który doskonale sprawdza się w procesie zarządzania projektami. Uwzględniono w nim podział procesu na poszczególne działania oraz rozplanowano je w ramach przewidzianej perspektywy czasowej dokumentu.

Tabela 16 Harmonogram realizacji przedsięwzięć GPR

Zadanie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. Projekt zagospodarowania terenu punktów widokowych wraz z promenadą (szlak turystyczny) oraz elementami małej architektury								
2. Rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego								
3. Rewitalizacja rynku								
4. Przebudowa GCK								
5. Budowa szlaku turystycznego								
6. Uporządkowanie, zagospodarowanie i wyposażenie przestrzeni publicznej w obiekty małej architektury w miejscowości Łopoczno								
7. Uporządkowanie, zagospodarowanie i wyposażenie przestrzeni publicznej w obiekty małej architektury w miejscowościach Kaliszany Kolonia i Stare Kaliszany								
8. Uporządkowanie, zagospodarowanie i wyposażenie przestrzeni publicznej w obiekty małej architektury w kamieniołomach w miejscowościach Kaliszany Kolonia								

9. Remont elewacji budynków wielorodzinnych								
10. Adaptacja budynków folwarcznych oraz opuszczonych budynków								
11. Uporządkowanie, zagospodarowanie i wyposażenie przestrzeni publicznej w obiekty małej architektury wokół stawów w miejscowości Mazanów								
12. Budowa ekstremalnego toru rowerowego								
13. Budowa szlaku rowerowego w miejscowości Stare Boiska								
14. Budowa przystani kajakowej w miejscowości Stare Boiska								

Źródło: Opracowanie własne

12. Monitoring i ewaluacja GPR

Niniejszy dokument, zgodnie z wymaganiami ustawowymi będzie podlegał monitoringowi i ewaluacji. Gminny Program Rewitalizacji zgodnie z art. 22 ustawy o rewitalizacji, podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. Dlatego też, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 został wyposażony w narzędzia umożliwiające ocenę postępów jego realizacji, które tworzą spójny system monitorowania i oceny. System monitorowania zarówno dostarcza danych do oceny skuteczności realizowanych działań, jak i ostrzega o konieczności dokonania modyfikacji GPR, poprzez dokonanie jego aktualizacji. System ten może działać tylko wtedy, gdy jest dwutorowy i obejmuje zarówno monitoring realizacji przedsięwzięć, jak i osiągnięcie celów GPR. W przypadku braku oczekiwanych zmian lub postępów należy podjąć działania naprawcze lub aktualizacyjne, które pozwolą lepiej realizować postanowienia GPR.

Ocena dokumentu sporządzona będzie przez Burmistrza Miasta Józefów nad Wisłą, a następnie zaopiniowana przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszona na stronie internetowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, Burmistrz Miasta wystąpi do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę, a w przypadku stwierdzenia osiągnięcia celów rewitalizacji, o uchylenie uchwały w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części. Należy w tym miejscu również zaznaczyć, że zmiana gminnego programu rewitalizacji następuje w trybie, w jakim

jest on uchwalany. Jednak nie wymaga ona uzyskania opinii instytucji, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, ani przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, oraz nie wymaga zmiany uchwały w sprawie Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

12.1 Wskaźniki monitorujące

Monitorowanie GPR polegać będzie na systematycznym gromadzeniu i analizowaniu wiarygodnych danych dotyczących wyznaczonych obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi oraz formułowaniem na ich podstawie ocen skuteczności i efektywności tychże procesów. Prowadzone w ramach monitoringu czynności będą miały na celu przede wszystkim zapewnienie zgodności działań wynikających z programu względem przyjętych założeń, na tle zdiagnozowanej sytuacji problemowej. Proces monitorowania odnosi się zarówno do wskaźników, które pozwalają określić stan obszarów objętych rewitalizacją, tempo i kierunek zachodzących zmian w wymiarze ogólnym, jak również postęp w zakresie wdrażania poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono wykaz wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji wraz z odniesieniem do źródeł ich pomiaru. Wartość bazowa wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji wynika z diagnozy obszaru rewitalizowanego. W ramach przyjętej metodologii monitoringu GPR, dla wskaźników nie wyznaczono wartości docelowej. Badana będzie ich zmiana w stosunku do wartości początkowej (wzrost lub spadek). Takie podejście pozwoli na optymalną obserwację zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji.

Tabela 17 Wskaźniki monitoringowe GPR

Cel Strategiczny	Wskaźnik monitoringowy	Jednostka miary	Rok bazowy	Oczekiwany trend	Źródło danych
1. Wzmocnienie kapitału społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na mieszkańca.	os.	2022	↓	Dane JST i GUS.
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w przeliczeniu na mieszkańca.	os.	2022	↓	Dane JST i GUS.
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na mieszkańca.	os.	2022	↓	Dane JST i GUS.
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na mieszkańca.	os.	2022	↓	Dane JST i GUS.
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności	os.	2022	↓	Dane JST

	w sprawach opiekuńczo wychowawczych w przeliczeniu na mieszkańca.				i GUS.
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na mieszkańca.	os.	2022	↓	Dane JST i GUS.
	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na mieszkańca.	os.	2022	↓	Dane PUP.
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na mieszkańca.	os.	2022	↓	Dane PUP.
	Liczba przestępstw w przeliczeniu na mieszkańca.	szt.	2022	↓	Dane Policji.
	Liczba wykroczeń zgodnie z RSoW (bez mandatów) w przeliczeniu na mieszkańca.	szt.	2022	↓	Dane Policji.
	Liczba interwencji domowych w przeliczeniu na mieszkańca.	szt.	2022	↓	Dane Policji.
	Liczba przestępstw kryminalnych w przeliczeniu na mieszkańca.	szt.	2022	↓	Dane Policji.
	Liczba założonych „Niebieskich Kart” w przeliczeniu na mieszkańca.	szt.	2022	↓	Dane Policji.
	Liczba aktywnych organizacji NGO w przeliczeniu na mieszkańca.	szt.	2022	↑	Dane JST i GUS.
	Liczba wniosków o dotacje złożonych do miasta przez NGO w przeliczeniu na mieszkańca.	szt.	2022	↑	Dane JST.
2. Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji.	Liczba firm z sektora prywatnego w przeliczeniu na 1 mieszkańca.	szt.	2022	↑	Dane CEIDG i GUS.
	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy.	szt.	2022	↑	Dane JST.
3. Podniesienie jakości środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji.	Ilość usuniętego azbestu w porównaniu z ilością zinwentaryzowaną.	tona	2022	↑	Dane JST.
	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu poprawy stanu środowiska naturalnego.	szt.	2022	↑	Dane JST.
4. Zwiększenie dostępności, jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych dla mieszkańców i gości obszaru rewitalizacji.	Powierzchnia obszarów zrewitalizowanych.	ha	2022	↑	Dane JST.
	Liczba projektów z zakresu tworzenia wysokiej jakości, dostępnych przestrzeni publicznych.	szt.	2022	↑	Dane JST.
	Liczba osób korzystających ze wspartych przestrzeni.	os.	2022	↑	Dane JST.
5. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji.	Liczba zmodernizowanych lub przebudowanych budynków użyteczności publicznej.	szt.	2022	↑	Dane JST.
	Liczba budynków dostosowanych do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	szt.	2022	↑	Dane JST.
	Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów.	os.	2022	↑	Dane JST.

Źródło: Opracowanie własne

Ocena postępów we wdrażaniu Programu dokonywana w cyklu trzyletnim będzie bazowała na: wskaźnikach statystycznych BDL GUS, danych dostępnych w bazach publicznych tj. KRS, CEIDG, CEPIK, danych gromadzonych przez komórki organizacyjne i jednostki podległe Urzędowi Miasta.

12.2 Ewaluacja postanowień GPR

Monitoring i ewaluacja Programu to procesy nadzorcze, które są niezbędne do prawidłowej i skutecznej realizacji postanowień dokumentu. Nieskomplikowany proces weryfikacji postanowień GPR będzie gwarantem skutecznej oceny realizowanych działań zarówno pod kątem osiągania zakładanych wskaźników jak i efektywnego wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Należy również zaznaczyć, że przedsięwzięcia i projekty realizowane w ramach niniejszego Programu z udziałem środków zewnętrznych, będą podlegać monitoringowi instytucji nadrzędnych zgodnie z umową o dofinansowanie i wytycznymi w ramach poszczególnych programów operacyjnych.

W zakresie ewaluacji postanowień Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą podjęto decyzję o opracowywaniu wymaganych przez ustawę o rewitalizacji raportów zawierających ocenę aktualności i stopnia realizacji postanowień i celów dokumentu raz na trzy lata od daty wejścia w życie postanowień GPR. Raport ten zawierał będzie: weryfikację osiągania zaproponowanych powyżej wskaźników monitoringu, ogólną ocenę realizacji postanowień dokumentu oraz ewentualne wskazania dotyczące proponowanego zakresu zmian i aktualizacji zapisów dokumentu.

Takie podejście spełnia przesłanki ewaluacji on-going, czyli prowadzonej w trakcie podejmowania interwencji społecznej lub realizacji Programu. Badanie ewaluacyjne ma tutaj za zadanie dostarczyć cenne wnioski, pozwalające na określenie prawdopodobieństwa osiągnięcia wskaźników strategicznych, mając na uwadze dotychczas podjęte działania i zrealizowane projekty.

Dzięki przeprowadzonym analizom można zidentyfikować obszary wymagające usprawnień, po czym podjąć aktywność w celu ich wdrożenia. Badanie ewaluacyjne on-going pozwala więc zwiększyć skuteczność i efektywność interwencji, uwzględniając zmieniający się kontekst społeczny oraz instytucjonalny. Może być również wykorzystane jako przesłanka do aktualizacji poszczególnych zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji.

Warto w tym miejscu również wspomnieć o fakultatywnej możliwości realizacji ewaluacji ex-post. Jest to społeczno-ekonomiczne badanie oceniające znaczenie przeprowadzonej interwencji w zakresie realizacji potrzeb, na które miała odpowiadać, jak również oceniające jej niezamierzone efekty. W ramach tego typu badania, należy dokonać całościowej oceny

interwencji, dlatego też ewaluację ex-post często określa się mianem ewaluacji podsumowującej.

Specyfika ewaluacji ex-post polega na tym, że w badaniu uwzględnione zostają realne efekty wprowadzonych interwencji. Poprzez porównanie tego, co powinno zostać osiągnięte dzięki określonym działaniom z tym, co faktycznie osiągnięto. Możliwa jest wówczas odpowiedź na pytanie: czy cele rewitalizacji zostały zrealizowane, a jeżeli tak, to w jakim stopniu zaawansowania. Weryfikowana jest tym samym przyjęta na etapie programowania wizja obszaru rewitalizacji.

13. Planowane do przyjęcia uchwały, narzędzia oraz niezbędne zmiany w uchwałach obowiązujących

13.1 Zmiany w polityce mieszkaniowej

Gmina Józefów nad Wisłą posiada własne zasoby mieszkaniowe w związku z tym na terenie Gminy obowiązuje UCHWAŁA Nr XLIX/322/2023 RADY MIEJSKIEJ W JÓZEFOWIE NAD WISŁĄ z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2024-2028. Przyjęta uchwała odpowiada na zapisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego w związku z tym nie występują żadne przesłanki do dokonywania zmian w prawie miejscowym.

13.2 Uchwała dotycząca funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji

Na terenie gminy Józefów nad Wisłą, do chwili opracowania i przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji, nie został powołany Komitet Rewitalizacji. Zatem nie występują żadne przesłanki do dokonania ewentualnych zmian w uchwale Rady Miejskiej, o której mówi art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji zostaną przyjęte w drodze Uchwały Rady Miejskiej, zgodnie z ustawowym terminem, w ciągu 3 miesięcy od dnia uchwalenia GPR.

13.3 Specjalna Strefa Rewitalizacji

Nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy.

13.4 Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z planami miejscowymi to najważniejsze dokumenty, na podstawie których gminy realizują politykę rozwoju przestrzennego. Dlatego też, aby zarówno Gminny Program Rewitalizacji, jak i projekty

o charakterze inwestycyjnym z niego wynikające były wykonalne, muszą być realizowane zgodnie z zapisami studium oraz zasadami wynikającymi z planu miejscowego, jakie obowiązują dla jego lokalizacji.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 13 ustawy o rewitalizacji w GPR należy przedstawić sposób jego realizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym poprzez wskazanie ewentualnych zmian w dokumencie studium oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku gdy ustalenia gminnego programu rewitalizacji są niezgodne ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zgodnie z art. 20 ustawy o rewitalizacji przeprowadza się postępowanie w sprawie zmiany tego studium, w celu jego dostosowania do gminnego programu rewitalizacji, niezwłocznie po jego uchwaleniu. W przypadku konieczności uchwalenia albo zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z powodu niezgodności z Gminnym Programem Rewitalizacji postępowanie jest prowadzone analogicznie.

13.4.1 Niezbędne zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W chwili obecnej obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Józefów nad Wisłą (przyjęte uchwałą XX V/182/2021 Rady Miejskiej w Józefowie nad Wisłą z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Józefów nad Wisłą).

Dokument formułuje zasady polityki przestrzennej w gminie Józefów nad Wisłą uwzględniając uwarunkowania jej rozwoju. Dokument, zaakceptowany i przyjęty przez władze lokalne, prowadzi do konsekwentnej realizacji polityki przestrzennej oraz wspierania i promocji działań zgodnych z tą polityką. Władze miasta są zobowiązane do uwzględniania ustalonych uwarunkowań w ramach posiadanych kompetencji w zakresie podejmowanych decyzji przestrzennych. Działalność zgodna z uwarunkowaniami ma na celu umocnienie i

rozwinięcie uwarunkowań sprzyjających oraz osłabienie, minimalizację lub eliminację uwarunkowań ograniczających. Ranga uchwalonego studium jest wysoka zarówno w stosunku do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wykonywanych w następstwie realizacji studium, jak i w odniesieniu do działań rady i burmistrza miasta w sferze zagospodarowania przestrzennego. Decyzje rady miasta podejmowane w trybie jej uchwał nie mogą być sprzeczne z polityką przestrzenną gminy.

W praktyce powyższe zapisy Studium potwierdzają zgodność z Gminnym Programem Rewitalizacji, zarówno w zakresie uwarunkowań i podejmowanej strategii rozwoju przestrzennego, jak i celów rozwojowych miasta. Brak sprzeczności pomiędzy dokumentami zidentyfikowano w ramach całej treści Studium. Synteza uwarunkowań rozwoju identyfikuje zbieżne z GPR potencjały i problemy rozwojowe. Należy zaznaczyć, że analizy dokonano tutaj w zakresie: położenia geograficznego, administracyjnego, infrastruktury funkcjonalno-przestrzennej oraz roli miasta w regionie, potencjału społeczno-demograficznego, stanu infrastruktury technicznej i społecznej, wykorzystania i uzbrojenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej, potencjału gospodarczego, stanu zasobów i walorów środowiska przyrodniczego, uwarunkowań do zasobów wartości kulturowych. Zatem wszystkie sfery znajdujące odzwierciedlenie w analizach dokonywanych w ramach prac nad GPR.

Również po dokonaniu analizy zakresu przewidzianych w ramach procesu rewitalizacyjnego przedsięwzięć i inwestycji, należy stwierdzić, że są one zgodne z zakładanymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego w gminie i nie wymagają one zmian w postanowieniach obecnego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Józefów nad Wisłą.

Podsumowując powyższe, w wyniku opracowania i przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji, a także z uwagi na zmiany w prawie dotyczące aktów planowania przestrzennego (zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 2023 r. Dz. U. z 2023, poz. 1688) wprowadzające zamiast dokumentu studium plan ogólny gminy, nie przewiduje się konieczności dokonywania zmian w treści obecnego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Niemniej jednak, opracowany w przyszłości plan ogólny będzie uwzględniał ustalenia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030.

13.4.2 Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania

Obecnie obowiązujący w gminie Józefów nad Wisłą Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, w których ustala się przeznaczenie terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określa sposób zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia planu miejscowego, wraz z innymi przepisami, kształtują sposób wykonywania prawa własności nieruchomości, dlatego też w trakcie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji należy dokonać analizy zapisów MPZP i wskazać ewentualne zmiany, które należy w nich wprowadzić.

W przypadku niniejszego dokumentu, wyznaczonym obszarem rewitalizacji są podobszary:

- Obszar I- Józefów Nad Wisłą
- Podobszar I- Kaliszany Kolonia, Stare Kaliszany, Łopoczno
- Podobszar II-Mazanów
- Podobszar III-Stare Boiska

Zatem analizie poddano zapisy planów dotyczące tych właśnie obszarów. Należy zaznaczyć, że na etapie prac związanych z opracowaniem dokumentu nie stwierdzono w nich zapisów i uwarunkowań powodujących niezgodności z Gminnym Programem Rewitalizacji, w szczególności w zakresie granic terenów objętych planami, linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub zasadach zagospodarowania ściśle określonych oraz ich oznaczeń oraz linii zabudowy oraz ich oznaczeń. Szczegółowe ustalenia miejscowych planów zagospodarowania nie wywierają negatywnego wpływu w odniesieniu do zakresu zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na obecnym etapie prac nie występuje zatem konieczność dokonania zmiany zapisów MPZP. Niemniej jednak nie wyklucza się w przyszłości zmian w MPZP. Wówczas zostaną one dokonane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i ustaleniami GPR.

13.4.3 Miejscowy plan rewitalizacji.

Miejscowy Plan Rewitalizacji to szczególna forma miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze rewitalizacji. Plan pozwala podejmować regulacje m.in. w zakresie: jakości nowej architektury, przestrzeni publicznych, a także możliwości powstawania obiektów wielkopowierzchniowych oraz ich liczby. Umożliwia on także kształtowanie pasa

drogowego jako przestrzeni publicznej, przewidując środki, mające na celu uspokojenie ruchu lub wprowadzenie przestrzeni wspólnych.

W ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 podjęto decyzję o braku konieczności uchwalenia Miejscowego Planu Rewitalizacji,

o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W przypadku wystąpienia okoliczności wymagających podjęcia stosownej uchwały na późniejszych etapach prowadzenia procesu rewitalizacyjnego, wówczas niniejszy rozdział zostanie uzupełniony o: wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego Planu. Należy w tym miejscu również zaznaczyć, że jeżeli na całości albo części obszaru rewitalizacji obowiązuje plan miejscowy i został uchwalony gminny program rewitalizacji, miejscowy plan rewitalizacji można również uchwalić w wyniku zmiany planu miejscowego.

13.5 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na obszarze rewitalizacji.

Mapa przedstawiająca podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji jest obligatoryjnym elementem GPR. Stanowi ona załącznik graficzny do Programu opracowany na podkładzie mapowym w skali 1:5000 pełniący funkcję ilustracyjną i pozwalający na uchwycenie na mapie zmian wynikających z kierunków interwencji rewitalizacyjnej. Takie podejście ma pozwolić na przedstawienie postanowień GPR w czytelny dla większości odbiorców sposób.

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji wynikają z diagnozy i analiz, zdiagnozowanych problemów, zgłoszonych potrzeb, konsultacji społecznych oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030.

Na mapie wskazano lokalizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wśród nich znajdują się przedsięwzięcia inwestycyjne dotyczące budynków i obiektów, które zostaną poddane modernizacji i/lub adaptacji pod inne funkcje, rewitalizację ogólnodostępnych przestrzeni

publicznych, także przedsięwzięcia nieinwestycyjne dotyczące m.in. działań społecznych, którymi objęci zostaną mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Działania te będą organizowane w konkretnych lokalizacjach. Część przedsięwzięć rewitalizacyjnych dotyczy inwestycji i działań zaplanowanych do realizacji w przestrzeni publicznej i na terenach zieleni. Faktyczny obszar oddziaływania większości przedsięwzięć rewitalizacyjnych infrastrukturalnych i realizowanych na ich bazie projektów społecznych będzie obejmował całe podobszary rewitalizacji. Mieszkańcy z całego danego podobszaru rewitalizacji będą mogli korzystać z rezultatów przedsięwzięć rewitalizacyjnych zlokalizowanych na tym obszarze.

14. Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji.

Na etapie opracowania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030, uwzględniono konieczność włączania (współdecydowania) interesariuszy, tj.:

- mieszkańców miasta,
- mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze miasta działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- organy władzy publicznej,
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

W trakcie procesu włączania (współdecydowania) interesariuszy w prace nad opracowywaniem GPR wykorzystano różnorodne formy partycypacji społecznej, których zastosowanie spełniło wymóg skuteczności i adekwatności w kontekście aktywnego uczestnictwa jak najszerszej liczby odbiorców. Z grona licznych narzędzi i technik partycypacyjnych wykorzystano: badania ankietowe, składanie wniosków (fiszki projektowe), otwarte spotkania, konsultacje, formularze zgłaszania uwag.

Proces włączania składa się z 3 etapów:

- Etap I: Diagnoza służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji prace nad Programem rozpoczęto od wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Konsultacje społeczne przeprowadzono na podstawie art. 11 ust. 3 w związku z art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.), na podstawie obwieszczenia Wójta Gminy Józefów nad Wisłą z dnia 30 października 2017 r. w sprawie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy w Józefowie nad Wisłą w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Józefów nad Wisłą.

Konsultacje społeczne w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przeprowadzono w terminie od 07 listopada 2017 do dnia 07 grudnia 2017 r.

Konsultacje społeczne prowadzone były w formie:

1. Zbieranie ocen sołectw w formie ankiety

- w formie elektronicznej ankiety dostępnej na stronie Urzędu Gminy
- w formie papierowej dostępnej w budynku Urzędu Gminy Józefów nad Wisłą w godzinach pracy Urzędu

2. Zbieranie uwag i wniosków w formie papierowej oraz elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego. Wypełnione czytelnie formularze było można dostarczyć:

- drogą elektroniczną na adres e-mail: sekreteriat@gminajozefow.pl wpisując w tytule „Konsultacje społeczne projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszarów”.
- drogą korespondencyjną na adres Urzędu Gminy Józefów nad Wisłą ul. Opolska 33 F, 24-340 Józefów nad Wisłą z dopiskiem „Konsultacje społeczne projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszarów”.
- Bezpośrednio do sekretariatu w budynku Urzędu Gminy Józefów nad Wisłą w godzinach pracy Urzędu

3. Spotkanie otwarte z zainteresowanymi rewitalizacją, umożliwiającego omówienie propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także przedstawienie uwag, opinii i propozycji.

4. Zbieranie uwag ustnych do protokołu w sekretariacie w budynku Urzędu Gminy Józefów nad Wisłą ul. Opolska 33 F, 24-340 Józefów nad Wisłą w godzinach pracy Urzędu.

W dniu 30 października 2017 r. Obwieszczeniem Wójta Gminy Józefów nad Wisłą z dnia 30 października 2017 r. w sprawie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy w Józefowie nad Wisłą w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Józefów nad Wisłą podano do publicznej informacji termin i tryb przeprowadzenia konsultacji społecznych. Zarządzenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej gminy Józefów nad Wisłą pod linkiem: <https://gminajozefow.pl/rewitalizacja/>.

Informacje na temat proponowanego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Józefów nad Wisłą oraz możliwościach i formach wnoszenia uwag, w postaci:

- 1)diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Józefów nad Wisłą,
- 2)formularza konsultacyjnego dotyczącego wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Józefów nad Wisłą,
- 3) map z wyznaczonym obszarem zdegradowanym oraz obszarem rewitalizacji

Etap I zakończył się podjęciem UCHWAŁY Nr XXXI/209/2018 Rady Miejskiej w Józefowie nad Wisłą z dnia 26 stycznia 2018 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Józefów nad Wisłą.

- Etap II: tworzenie Gminnego Programu Rewitalizacji

Przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 rozpoczęto od podjęcia UCHWAŁY NR XXXV/242/2022 Rady Miejskiej w Józefowie nad Wisłą z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą do 2030.

Pogłębioną charakterystykę obszaru rewitalizacji wykonano w oparciu o dane ilościowe i jakościowe. Zostały one zebrane na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta Józefów nad Wisłą oraz badania ankietowego z mieszkańcami.

Zaproszenie do udziału w konsultacjach, zawierające ankietę, zostało wystosowane za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Miasta <https://gminajozefow.pl/gminny-program-rewitalizacji-gminy-jozefow-nad-wisla-do-roku-2030-ankieta/>. Formularz ankietowy,

można było wypełnić on-line za pośrednictwem linku zamieszczonego w ogłoszeniu bądź też go wydrukować i po wypełnieniu przekazać za pomocą:

- drogą elektroniczną na informatyk@gminajozefow.pl
- drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miasta w Józefowie nad Wisłą, ul. Opolska 33 F, 24-340 Józefów nad Wisłą
- bezpośrednio do Sekretariatu Urzędu Miasta w Józefowie nad Wisłą, ul. Opolska 33 F, 24-340 Józefów nad Wisłą w godzinach pracy urzędu (do urny z napisem „ANKIETA REWITALIZACJA”).

Zgromadzone wypełnione formularze, a także pomysły mieszkańców przedstawione w ankiecie internetowej zostały uwzględnione w Programie, celem stworzenia dokumentu odpowiadającego na realne potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji.

- Etap Wdrażania, monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030, będzie miało w szerokim stopniu charakter partycypacyjny ze względu na fakt, iż część planowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych będzie realizowana przez podmioty społeczne, które miały możliwość zgłoszenia projektów do GPR. Realizację Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie projektów realizowanych przez Gminę, powierza się Burmistrzowi Miasta Józefów nad Wisłą, który będzie za pośrednictwem odpowiednich komórek organizacyjnych Urzędu Miasta realizował działania w tym zakresie.

Na każdym z poziomów, w proces wdrażania założeń GPR zaangażowane będą następujące podmioty:

- Rada Miejska w Józefowie nad Wisłą,
- Burmistrz Miasta Józefów nad Wisłą,
- Zespół ds. Rewitalizacji,
- Komitet Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą.

Interesariusze procesu rewitalizacji, wśród których znajdują się m.in.:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji i całego miasta,
- przedsiębiorcy,
- instytucje kulturowe i edukacyjne,
- organizacje pozarządowe,

- media lokalne.

W ramach procesu wdrażania i monitorowania GPR wskazane powyżej podmioty pełnić będą następujące, odnoszące się do poszczególnych poziomów zarządzania dokumentem, funkcje:

- przekazywania informacji nt. realizowanych zadań wpisujących się w założenia GPR oraz statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania wskaźników dla Programu,
- zgłaszania wniosków dotyczących zmian w GPR,
- zgłaszania propozycji przedsięwzięć/projektów rewitalizacyjnych,
- aktywnego, zgodnie z posiadanymi kompetencjami, włączania się w realizację zadań wpisujących się w GPR;
- zgłaszania Zespołowi prowadzącemu proces rewitalizacji pojawienie się trudności lub dodatkowych potrzeb związanych z wdrażanymi zadaniami uwzględnionymi w GPR.

Włączanie mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces wdrażania GPR będzie zapewnione poprzez:

- realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez sektor społeczny i/lub prywatny,
- funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą o reprezentatywnym składzie, który będzie organizacyjnym łącznikiem między organami Gminy, a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji,
- organizację konsultacji społecznych w ważnych kwestiach dotyczących wdrażania GPR (np. w sytuacji aktualizacji/modyfikacji Programu),
- wsparcie zawiązywania partnerstwa projektowego integrującego sektory,
- prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej promującej potencjalne źródła finansowania rewitalizacji oraz efektów podejmowanych działań rewitalizacyjnych,
- aktywizację sektora społecznego poprzez ujęcie rewitalizacji w rocznych programach współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Niezbędnym elementem zarządzania procesem rewitalizacji jest uwzględnianie w nim udziału społecznego nie tylko na etapie planowania i wdrażania, ale także na etapie monitorowania GPR. Ocena Programu powinna obejmować diagnozę czynników społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych obszaru rewitalizacji, opartą na wskaźnikach oraz opinii mieszkańców. Partycypacja społeczna na etapie oceny rewitalizacji uwzględnia aktywny udział mieszkańców w szerokich

konsultacjach społecznych. Formy i narzędzia aktywnego włączenia mieszkańców w ocenę efektów GPR wykorzystywane na końcowym etapie to:

- badania sondażowe i ankiety na temat oceny procesów rewitalizacji,
- debata z władzami publicznymi na temat rewitalizacji,
- analiza postrzegania zmian przez mieszkańców na obszarze rewitalizacji,
- warsztaty sektorowe, festyny, święta miejscowości połączone z prezentacją efektów rewitalizacji, spacerów rewitalizacyjnych,
- warsztaty z mieszkańcami.

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem wyjściowym, na etapie realizacji każde zadanie zostanie ponownie przedstawione do konsultacji społecznych i wówczas powstanie ostateczna forma zamierzenia inwestycyjnego.

Spis tabel

Tabela 1 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów na lata 2023-2030 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 20230. Trzecia Fala Nowoczesności.....	10
Tabela 2 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.	11
Tabela 3 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 z celami koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	12
Tabela 4 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 z celami Narodowego Planu Rewitalizacji 2022. Założenia.	13
Tabela 5 Zestawienie powiązań celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2023-2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.	15
Tabela 6 Sytuacja na rynku pracy osób zamieszkujących obszar rewitalizacji wg stanu na dzień 31.12.2020 i 31.12.2021	32
Tabela 7 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę społeczną (bezrobocie) w gminie Józefów nad Wisłą i na obszarze rewitalizacji.....	32
Tabela 8 Wskaźniki obrazujące sytuację gospodarczą na obszarze gminy i obszaru rewitalizacji	37
Tabela 9 Charakterystyka obiektów publicznych na obszarze rewitalizacji.....	44
Tabela 10 Zestawienie głównych problemów w diagnozowanym obszarze ze wskazaniem miejsc ich intensywnego występowania	48
Tabela 11 Organizacje pozarządowe na obszarze gminy Józefów nad Wisłą	51
Tabela 12 Zestawienie potencjału i zasobów na obszarach rewitalizacji	53
Tabela 13 Projekty podstawowe GPR	69
Tabela 14 Charakterystyka metodologii komplementarności pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami i podmiotami je realizującymi.	81
Tabela 15 Zakres zadań Członków Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji.....	85
Tabela 16 Harmonogram realizacji przedsięwzięć GPR	89
Tabela 17 Wskaźniki monitoringowe GPR	91

Spis wykresów

Wykres 1 Struktura wieku ludności na obszarze rewitalizacji.....	34
Wykres 2 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2021 roku – porównanie	37

Spis rysunków

Rysunek 1 Wyznaczone obszary zdegradowane w gminie Józefów nad Wisłą	27
Rysunek 2 Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Józefów nad Wisłą.....	29
Rysunek 3 Główne problemy w sferze społecznej występujące na obszarze rewitalizacji	36
Rysunek 4 Główne problemy w sferze gospodarczej występujące na obszarze rewitalizacji	38
Rysunek 5 Główne problemy w sferze środowiskowej występujące na obszarze rewitalizacji	40
Rysunek 6 Główne problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej występujące w obszarze rewitalizacji	43
Rysunek 7 Główne problemy w sferze technicznej występujące na obszarze rewitalizacji.....	47
Rysunek 8 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji	58
Rysunek 9 Układ celów strategicznych oraz odpowiadających im kierunków działań	62
Rysunek 10 Struktura zarządzania GPR	85